

SLOVENSKI JADRAN

LETNO III. ŠTEV. 22

Koper, petek 28. maja 1954

POSAMEZNA ŠTEVILKA 10 DIN

Po III. kongresu ZKS

Tema, o kateri je razpravljal III. kongres ZKS (naloge komunistov v boju za socializem) obvezuje vse članstvo ZK in vse aktivne borce za socializem, da temeljito pregledajo svoje vrste, proučijo stališča, stopnjo zavesti ter možnosti čim uspešnejšega razvoja v socializem. Izhodiščna točka je še vedno človek, so kadri, je njihova zavest, borbenost in pripravljenost nadaljevati boj za nove socialistične odnose, za materialno osnovo socializma.

Ugotovitev, da nove metode dela komunistov, sistem prepričevanja, vzgajanja in ne komandiranja niso nove za stare komuniste, ampak je to stara praksa dela predvojnih komunistov, je izredno važna zlasti za mlajše. Se važnejša je ugotovitev, da bi nas star sistem dela v današnjih pogojih družbenega upravljanja izoliral od množic, o čemer je prepričan pretežni del našega člansusta. To so bogata izkušnja za vse, ki jim je življenjski cilj socialistična družbena uredbitev. Nadaljnje naloge vseh socialističnih sil in najzavestnejše med njimi Zveze komunistov so krepiti komune. Danes se bomo predvsem dotaknili tega vprašanja.

V našem okraju se nam pri analizi objektivnih, stavnih materialnih pogojev za hitrejši razvoj komunalne skupnosti še vedno pokazuje, da obstajajo glavne težave in slabosti še vedno predvsem v prenizki zavesti in nezrelosti zlasti podeželskega prebivalstva. Nezrelosti namreč za take naloge, ki stoje pred nami. Prav tako je vpliv delavskega razreda na podeželje še vedno slab in na vsak način manjši, kot bi že lahko bil. Naši delovni ljudje si v tovarnah in zadružah pridobivajo vedno večje izkušnje pri upravljanju s proizvodnjo, vedno bolj se utrijuje zavest, da je od vsakega posameznega člena kolektiva odvisna njegova nagrada za delo in tempo razvoja ozje in širše skupnosti. Toda to je le prvi korak v tisto komunalno skupnost, ki bo terjala od vsakega posameznika več brige in skrbi za vprašanja, ki ne dajejo neposrednih koristi posamezniku, vsaj na videz. Gre namreč za tako, predvsem gospodarsko skupnost, v kateri bodo delovali in odločali vsi delovni ljudje neposredno v soglasju z interesima naše ozje in širše domovine.

Pogoji za začetek postavljanja osnov takih komunalnih skupnosti so v našem okraju podani in naloge komunistov in vseh aktivnih socialistov je, da iščejo in krepijo tiste elemente socializma, ki bodo postali solidna osnova bodoče komunalne skupnosti. Socialni sestav prebivalstva v našem okraju ni prevladujoč za delavce, če gledamo njegov številčni sestav, pač pa prevladuje po svoji ustvarjalnosti in ustvarjanju, po svoji družbeni vlogi in zavesti. Čeprav še mlad, brez večjih tradicij, se naš delavski element vsak dan tudi številčno krepi z nastankom novih industrijskih obratov, po svojem družbenem bistvu in zavesti pa postaja odločujoč činitelj v našem družbenem življenju. In prav zato je naloge komunistov toliko večja, toliko težja, v kolikor je treba utrijevati delovne kolektive in njihovo zavest, naloge, ki nikakor ni lahka. Konkretno se na naloge komunistov in zavestnih bor-

cev za socializem pri izgradnji bodoče komunalne skupnosti pri nas izražajo v naslednjem:

a) Osnove bodoče komunalne skupnosti so v prevladujočem socialističnem sektorju gospodarstva. To sicer že imamo, kar je treba nenehno razvijati in utrijevati še dalje.

b) Navezovati drobnega proizvajalca na socialistična podjetja v cilju, da jim ta pomagajo razvijati proizvodnjo in predelati produkte. Tu se je treba poslužiti izkušenj in tradicij, ki jih najdemo povsod na podeželju in obali in kar se lahko zelo pozitivno razvije v korist proizvajalcev in vse naše družbene skupnosti. Taka življenska zveza med socialističnim podjetjem in drobnimi proizvajalcji, ki bodo v bodoče zaradi geografskega položaja in strukture gospodarstev še v večji meri kot doslej proizvajali za tržišče, bo dajala pečat naši industriji in v realnejši tempu njenega razvoja.

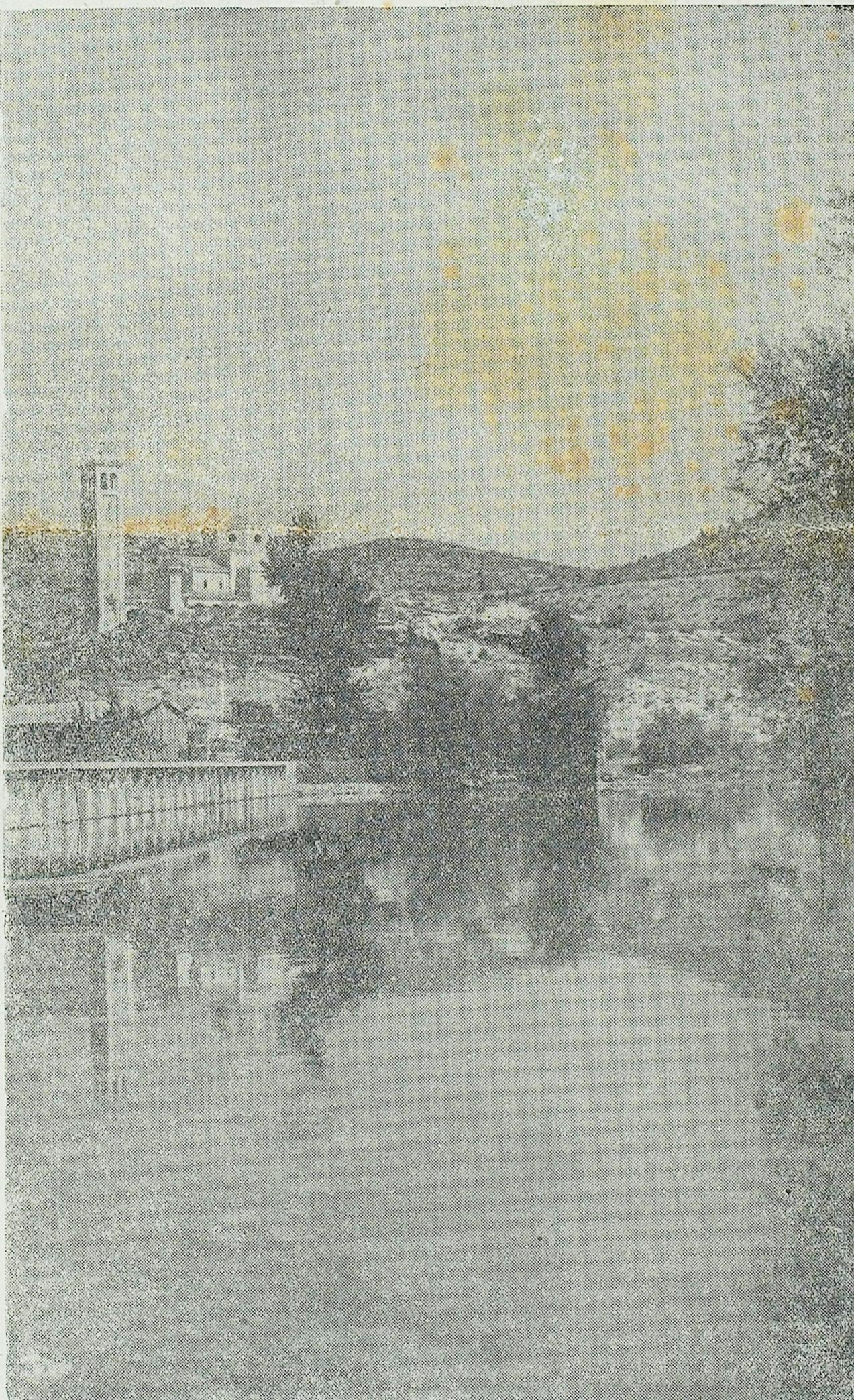
c) Pritegniti k upravljanju čim širše število delovnih ljudi tako, da ne bo važnejšega problema v komuni, ki ne bi pri njem sodelovali in o njem odločali vsi delovni ljudje. Ne pretiravamo, če rečemo, da ogromna večina ljudi danes že ve, da ne more ljudska oblast delovati proti interesom človeka, ki dela, ve, da, kar je v interesu socializma, je tudi v njihovem interesu. Zato bodo s pritegovanjem k upravljanju in odločanju celo ne glede na stopnjo zavesti morale dejstvovati socialistično, to je v interesu socializma, kar je tudi v interesu posameznika. Zato bodo imeli komunisti zelo hvalično naloge mobilizirati ljudi, da se bijejo za interes skupnosti, ker se bodo hkrati borili za svoje interese. To pomeni z drugimi besedami, da je glavna naloga na tem področju usposabljati ljudi za samoupravljanje in pritegniti jih, da o usodi celote odločajo posamezniki skupno.

d) Kot je potrebno utrijevati naše delovne kolektive, navezovati jih na podjetja in na skupnost, tako je treba navezovati delovne kmete na zadruge, kar pomeni razvijati bogate tradicije naših kmetov, ki pravilno gledajo v zadruži svojo organizacijo in zaščitnika. Vsako leto naj nova zadružna proizvodna sredstva krepijo skupni inventar, ki bo služil kmetom in jih osvobajal po niževanja in izkorisčanja vaških špekulantov.

e) Mnogo večjo pozornost posvetiti vzgoji otrok v šolah. Družbena odgovornost za vzgojo otrok obvezuje učiteljstvo, da v skladu s potrebami in interesu družbe budno čuvajo in bдijo nad novim pokolenjem. Vzgajati in vzgojiti je treba novega človeka, ki bo ljubil svojo socialistično domovino, spoštoval delo in v človeku videl svojega tovariša.

Tretji kongres ZKS ugotavlja, da ni čas za razpravljanje in ugibanje, kakšna naj bo — kje naj bo bodoča komuna, pač pa, da je povsem dozorel čas, da se takoj lotimo uresničevati to, kar so klasiki marksizma predvidevali kot neizogibno stopnjo razvoja družbenih odnosov. Komunisti imajo čast, da skupno s socialističnimi silami pod Titovim vodstvom uresničijo to globoko človečansko zamisel velikih predhodnikov.

J. B.

OB ŠTIVANSKIH IZVIRIH

(K reportaži na 6. strani)

Letna skupščina SZDL Portorož

V Portorožu je bila preteklo nedeljo dopolne letna skupščina odbora SZDL. Tajnik odbora tov. Sever Miloš je prebral poročilo, v katerem je podal zunanji in notranji politični pregled, napake dela odbora SZDL, pomen nastajajoče komune, problem solske mladine in našega gospodarstva.

Poročilo med drugim ugotavlja, da na sestankih SZDL ni bilo podrobno obravnavano delo občinskega ljudskega odbora. Vendar je treba priznati, da so se občini postavljale le zahteve, ne pa, da bi jih dajali na svete za izboljšanje dela. Za kulturni dvig naših delovnih ljudi je nujno, da se osnujejo primerno urejene knjižnice in čitalnice. Naloga Socialistične zveze je vzgoja novega, socialističnega človeka. Vsak skrb je treba usmeriti v to, da bi prišlo v naše šole čim več mladine iz delavskih vrst. Tako si bomo prizgojili zavedno in napredno socialistično intellegerico. Ena najvažnejših nalog Zvezde je usposabljanje delovnih množic za samoupravljanje v gospodarstvu in sodelovanje z ljudsko oblastjo.

Poročilo tudi naglaša, da moramo priznati, da nismo izpolnili vseh naših nalog. Predavanj v okviru Ljudske univerze ni bilo, premalo smo razpravljali v družbenem planu, turizmu, gostinstvu, kmetijstvu in v drugih vejah našega gospodarstva. V občini je okrog 2000 članov, ki pa s svojo neaktivnostjo dokazali, da so člani le več ali manj na papirju.

Sledila je živahnata razprava, v kateri so predvsem obravnavali vprašanje razvoja komune, pa tudi združitev občinskih ljudskih odborov Portorož, Piran in Sečovlje. Občinski odbori SZDL vseh treh občin naj bi se sestali in preučili to važno vprašanje. Gledate vzgoje naših mladine, je skupščina zaključila, da jo more vzgajati le tak učiteljski in profesorski kader, ki se je odresel vseh klerikalnih, kapitalističnih in malomeščinskih idej. Važno področje dela imajo tu komunisti. Med večnejšimi vprašanji je vsekakor tudi vprašanje prvenstvene zaposlitve domače delovne sile. Doslej se je na to premalo pazilo. Znanci in sorodniki ne smejte biti merodajni pri dodeljevanju služb. S tako praksjo je treba brezpogojno nehati.

—č—

Mladi portoroški Partizan je v minulem tednu kar dvakrat nastopil v javnosti. V torek je sodeloval pri Titovi štafeti, ko so njegovi mladinci in mladinke nosili štafetno palico od Sv. Jerneja do ladjevnice, kjer so jo oddali tovarniškim iz Pirana. Krepki fantje in dekleta v lepih športnih oblekah so naredili na številno občinstvo, ki jih je s ploskanjem pozdravljalo, najlepši vtič. Težko preizkušnjo je moral prestati zadnjino nedeljo, ko je skupno s Partizanom iz Pirana priredil na Trgu svobode popoldne ob 18. uri dobro uspelo telovadno akademijo na čast Titovemu rojstnemu dnevu. Težišče prireditve je sicer bilo na Pirančanah, vendar je domače društvo častno sodelovalo z nekaj točkami. Kljub pomanjkljivemu obveščanju je telovadišče napomnila množica domačinov in tujev, ki je z zanimanjem sledila vajam pionirjev, pionirk, mladincov, mladink in članov na bradlj. Ves čas je požtrvovalno sodelovala godba JLA, poleg nje pa tudi solinska godba na pihanju.

Aktivnost SZDL na Tolminskem

Okrajski odbor SZDL Tolmin je na svoji zadnji seji med drugim sklenil, da bo poskrbel za razpravo o družbenem planu po vseh tolminskeh vaseh.

Sestanki, ki jih sklicuje SZDL, bodo posklopoma po vseh vseh Tolminskih. Obiskani so zelo dobro; volilci se zanimajo za gospodarska vprašanja, predvsem za to, kar jih v njihovi vasi teže: nekje vodovod, druge elektifikacije, itd. V Bovcu bi radi imeli vsaj manjšo tovarno, da bi tako rešili vprašanje brezposelnosti in z boljšimi življenjsko raven. Čeprav ponekod prihajajo do izraza lokalistične težnje. V glavnem ljudje pravilno gledajo na gospodarski razvoj tolminskega okraja. Povsed odobravajo, da utrdijo in razširijo tista industrijska podjetja, ki že obstajajo, kot je Tovarna igel v Kobaridu, »Kredak«

na Špenici, mizarsko podjetje Klavže in druga.

V Tolminu pripravljajo načrte za gradnjo tovarne avtomobilskih sreč, ki bo v začetku zaposlila nad 300, ko pa jo izpopolnijo, nad 500 delavcev.

Okraini odbor SZDL ima vsakih 14 dni svoje redne seje, medtem časom po posvetovanju s predsednikom in tajnikom občinskega odbora, o raznih vprašanjih, kot n. pr. kmetijstvo, vzgojno mladinsko, društveno, družbeno itd. Lahko rečemo, da v glavnem v vseh občinah SZDL zelo dobro rešuje vsa mogoča vprašanja. Le v posameznih vseh občinah Cerkno, Dol, Tribuša, Breginj in deloma v Kobaridu ne pride toliko do izraza zaradi tega, ker so občinski odbori prevzeli funkcije osnovne organizacije, kar zavira iniciativno in samostojnost teh organizacij.

S. A.

Planinska predavanja v Kopru

Pred kratkim je v krogu sindikalne podružnice nameščencev koprskega okrajnega ljudskega odbora predaval o planinah tov. Aleksander Blažina iz Izole. Pokazal nam je lepe posnetke iz naših Alp in iz Dolomitov. Z živo besedo je predavatelj, ki je sam izurjen alpinist, spremil naporne slike in je poslušalce povedel iz pisanih alpskih dolin v visoke in najvišje vrhove našega gorstva. Predavajal je tudi slikovne detajle iz alpinističnega plezalstva in je v celotnem predavanju uspešno predčil lepo zaokroženo sliko predvsem krasote naših planin, pa tudi udejstvovanja naših ljudi v gorskem svetu.

Prošli četrtek pa je v okrilju Planinskega društva v Kopru imel zelo lepo planinsko predavanje znani alpinist in alpinistični pisatelj Janko Blažej, visokošolec iz Ljubljane. Predavajal je okoli 120 izredno zanimivih barvnih diapozitivov in je bil predavanje pravo razočretje ne samo za koprsko planinico, temveč za vsakogar, ki ima smisel za pisano lepoto narave in posebno še za krasote gorskega sveta. Predavanje je imelo naslov »Naši Julijci pozimi in poleti in v resnici nam je predavatelj pokazal dolgo vrsto zelo uspehl posnetkov iz Julijskih Alp ob vsakem letnem času. Popeljal nas je najprej na zimsko triglavsko turo, enega najlepših izletov, ki jih sploh more v Sloveniji napraviti plan nec, zlasti smučar. Ob spremajanju pestrih slik smo v duhu Šili Mojsistrane skozi Krmo na Stamicovo kočo in Kredarico, pa dol na Komno in v Bohinj. Videli smo Julijske vrhove v snegu in ledu. Videli smo jih nato v poletni bleščavi, vedno sončne, polne neskončne lepote. Izredno lepi so bili posnetki iz alpske cvetane. Predavatelj nam je pokazal planinsko cvetje v vsem njegovem razkošju. Prikazali so se

nam vabljive planike, rdeči sleči, živo modri svitci in velecvetni svedrci, pa murke, jurjevke in še drugo pisano rastlinstvo, ki ob času tako močno razveseluje gorskega popotnika. Čudoviti so bili prizori iz prve pomladi, ko klije v nižjih legah že prvo cvetje, a so vrhovi še vse beli v globokem snegu. Lepe so bile slike iz jeseni, ko žarijo dolinski gozdovi in obraščena pobočja v ognjenem sijaju topela jesenskega sonca.

Tov. Blažej je bil lani pet tednov v Angliji, povabiljen od angleških akademikov. Imel je predavanja o isti temi in z istimi slikami v raznih mestih angleškega otoka. Izvajanja so mu v našem predavanju gladko tekla in so poslušalci dobili močne vtise iz pokazanega in živo besedo opisanega jima slovenskega gorstva. Predavanje je bilo dobro obiskano in je zlasti razveseljivo, da se ga je udeležilo razmeroma veliko število mladine.

Novice iz Loške doline

Preteklo nedeljo so nas presenetili igralci »Svobode« z odlitno igralno Manghanovo dramo »Sveti planen«. Ceprav društvo nima mnogo gledaliških igralcev, je imel potroševalni režiser Miloš Benčina izredno srečno roko pri izbiri. Drama zahteva od igralcev skoraj nadovprečnih sposobnosti, toda lahko trdi, da so vsi nastopajoči izvedli svojo izredno težko nalogo tako igralsko kot psihološko, da so bili številni gledalci naravnost prezenečeni. Globoko vživetje igralcev v to nemavnadno družinsko tragedijo je našlo prav tako globok odnos pri gledalcih. Vlogo matere je podala tako dostačno in doživeto Palčič Francka, kot bi bila v resni-

ci poklicna igralka. Sestra Waylandovo je igrala Debevo Rozka preprvečevalno, pristno in povsem dovršeno. To sta bili v igri najboljši kreaciji. Od moških vlog sta se odlikovala Zahavnik Horvester (Okoliš) in major Licondo (Rašelj Franc). Tudi Mario (Kovač) in njegova žena (Avsec Ana) sta se izkazala z dobro igro, prav tako Kraševč Zdravko.

K lepemu uspehu je nemalo pomogla še efektna scena, ki je nova pridobitev odrada. Grajati pa moramo nekatere gledalce, ki so se neumestno vedli in motili igro.

★

V nedeljo je obiskal svoje volilce ljudski poslanec Hace Matevž in jim v enourmnom govoru obrazložil družbeni plan za postojanski okraj. Dotaknil se je raznih panog gospodarstva v okraju in se posebej Loške doline. Stanje živinoreje kljub najboljši pasmi ni zadovoljivo, saj je okrog 700 krav bolnih. V zvezi s tem je treba posprijeti gradnje gnojnih jam, saj komaj katera odgovarja higieniskim predpisom.

Številne poslušalce je ljudski poslanec seznanil z novimi uredbami, predvsem o omejjeni sečnji lesa, prosti prodaji zemljišč ter o oddnem in gozdnem skladu. Graditev je opozoril na predpis, po katerem je za vsako novo stavbo načrt, šele potem sledi odobritev. Razen 4 vasi je ves okraj elektrificiran. Perek problem so vodovodi, samo zanje bi potrebovali 81 milijonov din. Tov. Hace je pozval kmetijske zadruge, naj iz svojih presežkov podpro kmetijstvo. K povzdušju kmetijstva bo prispevala tudi enotna kmetijska šola. Dosedaj se je prijavilo že 35 gojencev, kar priča o potrebi takih šol. Če bo potrebno, bodo ustavljili tako šolo tudi v Loški dolini, upajmo, da bo dovolj prijav.

Jem

Divača

V nedeljo je naš pevski zbor predil v Senožečah koncert, ki je prav lepo uspel. Pevci so obiskali tudi tamkajšnjo bolnišnico in zapeli bolnikom nekaj pesmi.

DROBNE NOVICE IZ ILIRSKE BISTRICE

Letošnja pomlad je izredno dežvna ter v marsičem ovira delo v gradbeništvu, komunalnih delih predvsem pa v kmetijstvu tako, da se kmetje bojijo, da ne bo letos dobre letine sadja in drugih pridelkov.

★

Trgovska mreža je v Ilirske Bistrici precej dobra, vendar v zadnjem času, ko je govor o reorganizaciji te mreže, opažamo neko popuščanje v nabavah blaga. S tem je tudi postrežba in izbira slabša. Upamo, da bo po reorganizaciji spet trgovina zadovoljila.

★

Naše gostinstvo stremi za čimvečji dveg turizma in je prav, le da za to je, poleg ostalega, potreben gostrom nuditi, kar si želite: dobro vino, pivo, vse vrste brezalkoholnih pijač od radenske vode do malinovca in cocktev ter dobro postrežbo v jedilih, česar pa ni pri naših gostinjih zadovoljila.

Pri Sv. Antonu večkrat beremo, kako ljudski poslanci prihajajo med svoje volilce v vasi, da se skupno pogovorijo o vprašanjih in težavah, ki jih tarejo. Morda nismo pri nas dovolj »elastični«, ker nismo dovolj razgledani, in zato imamo mnogo gospodarskih in drugih vprašanj, verjetno več ko v drugih vseh okraju, ki so manj zaostale. Naš kraj ima 17 manjših vasi in zaselkov, v katerih živi približno 1300 prebivalcev. Sмо po večini kmetje. Zato nas zanima, kako so v drugih krajih v zadnjem času preorali in zrigolali velike komplekse za sadovnjake in vinograde. Nasadili so na tisoč trt in sadnih dreves. Pri nas pa vsega tega ni, lahko rečemo, da smo se po osvoboditvi zelo malo pomaknili naprej in, če bomo tako nadaljevali, se nam bo čez nekaj let maščevalo.

Zato je potrebno, da resneje zgrabimo za delo in začnemo misliti na intenzivno obdelavo zemlje ter modernizacijo in napredek kmetijstva. Prav v tem pogledu vaščani menimo, da bi bilo prav, če bi se pri nas kdaj oglasil naš oddoplanec, ki smo ga izvolili v okrajni zbor, da bi se seznanili z našimi težavami in načrti ter s svoje strani tudi pomagali, da dosežemo uspeh. Priporinjam, da doslej nismo imeli niti enega zborna volilcev, da bi se lahko o teh stvareh pogovorili in tudi kaj sklenili ter napravili.

Nam samim, ki se teže učimo in tudi teže spoznavamo, je ta pomoč še celo potrebna, saj bi tako z večjo

gotovostjo gledali naprej in pravilno usmerili naše sile.

★

Letos imamo posebne skrbi zaradi vremena. Kar pomnijo naši najstarejši ljudje, ni bilo toliko padavin. Deljevje povzroča veliko škodo, ker zavaja delo, pa tudi pridelki ne dozrevajo pravocasno, v kolikor še celo popolnoma ne propadajo. Detelja gnije, češnje bodo razpokane, pa tudi krompir in paradižniki slabo kažejo. Dobra letina se obeta le za seno.

Bali smo se, da nam bodo oljke pomrznele in sploh zaradi mraza slabobe obrodile. Pokazalo pa se je, da bodo letos oljke belice zelo lepo obrodile. To je dokaz, da so mnogo bolj odporne od drugih oljki, ki ne kažejo tako lepo. Belice so se že drugič po hudi zimi dobro obnesle zato je prav, da si to zapomnimo in njihovo prednost izkoristimo.

★

Kulturno življenje je pri nas še kar živahno, za kar imajo zasluge predvsem naši požrtvovalni učitelji, ki se na tem področju res trudijo in delajo.

Imamo dobro godbo na pihala, mešani pevski zbor in dramsko družino. Sedaj se pripravljamo na mladinski festival, v juniju pa, ko bo 50-letnica našega prosvetnega društva, bomo priredili veliko vrtno veselico.

All je to prav?

Stanovanja v železniških postajnih poslopljih v Kozini, Divači, Piški, Prestranku in Postojni imajo še vedno nadomestno električno napeljava. Podjetje Elektro-Sežana je urigalo in zahtevalo, da se to popravi in vgradi pod omet. To seveda ni tako enostavna zadeva in tudi ni izvedljiva v kratkem času, ker zahteva delo mnogo denarja in kvalificiranih delavcev; zato železnični mogla še ugoditi zahtevi. Zgodilo pa se je, da je postojanski obrat podjetja Elektro-Sežana dobil brzočen in logičen rezultat, naj takoj odklopiti vse stanovanje v železniškem postajnem posloplju v Postojni. Podoben ukrep so prejkone izvedli tudi na ostalih postajah. Zamislite zdaj, kakšen preplah je nastal med stanovalci, ko so se nadomestno brez svoje krivide znašli brez električnega toka, brez luči in vsega ostalega, kar je še s tem v zvezi. Pomagala ni nikakršna intervencija — toka ni bilo. Telefoni so peli, železničarji pa so hodili in bentili po postaji, kot razdraženi sršeni, doma pa so razsajale ženske in jokali otroci, ker jih je tema že ob osmilj podila spat.

Zlagal bi se, če bi dejal, da prav nobena intervencija ni pomagala. Tovariš Šabec se je obrnil na prav mesto in dosegel, da je monter prišel nazaj in zoper vključil tok — vendar samo za njegovo stanovanje. Zdaj je šele zabrenčalo po postaji. Padale so tudi pikre opazke, kaj imamo pri nas res dve vrsti državljanov in podobno.

Iz tega dogodka se lahko marsikaj naučimo. Najmanj to bi si morali odgovorni ljudje (ali človek), ki so izdali ukaz za odvzem toka, zapisati za ušesa, da so v vprašanju živih ljudje, ki sami niso prav nič krivi, da niso elektrovodi v njihovih stanovanjih pod ometom. Takih je še veliko v Postojni in drugod — in če bo kdo dovolj vidra, da bo prisiljen na pravi gumb, bo električno imel, sicer pa ne. Drugič pa naj bi po intervenciji ne vrnili toka samo enemu, če so ga že vrnili, saj prav vsi enako v redu plačujejo porabljenci tok. Enakost za vse in v enakih pogojih enaki pravčeni ukrepi, ki jih bo lahko vsak človek na odgovornem položaju pred svojo vestjo zagovarjal. Nobenih izjem in privilegijev, to bi moralno biti vodilo tudi za podjetje Elektro-Sežana.

Rastko Bradaška.

Opomba uredništva: Objavljamo gornji prispevek z željo, da podjet

Sprehod po svetu

Z MRTVE TOČKE?

Dnevi tečejo. Štiri tedni napornega dela visokih državnikov in diplomatov, ki se v Ženevi potijo za zeleno mizo, so za nami. Ves ta čas se vrstijo druga za drugo tajne in javne seje, ko se pa teh naveličajo, banketi in slavnostne večerje. O čem razpravljajo na tajnih sejih in o čem so se sporazumeli — tega ne povede. Take so pač diplomatske manire. Z javnih sej pa doslej tudi ni bilo mnogo kaj objaviti. Vemo le to, da je mir vsem zelo pri srcu in da ne štedijo z besedami, da drug drugega o tem prepričajo.

Vse pa kaže, da so se zadnje dni le pomaknili nekoliko naprej. Molotov in Bidault sta dala nove predloge. Zedinili so se, da bodo dali prednost vojaškemu vprašanju. Kaj pičli rezultati, če upoštevamo, da so za to porabili mesec dñ! No, naj bo že kakor koli, na dnevnem red je le prišel predlog o prekiniti sovražnosti v Indokinji in razgovori o črti premirja. To je dovolj, da nekateri optimistično gledajo na peti teden dela konference.

Glede premirja v Indokinji se načelno vsi strinjajo. Hočiminhu, da o-Francozih ne gorovimo, je namreč skoraj 8 let klanja na vso moč do volj. Zadeva s črto premirja pa bo verjetno bolj zapletena. Na to kažejo izjave diplomatov, obeh taborov. Francozi zahtevajo razrožitev gverilskih skupin v Laosu in Kambodži, Vietminhovci pa hočejo obdržati, kar so si prizorili. Nedvomno je sovražnost mnogo lažje začeti, kakor pa z njimi prenehati.

Zanimivo je pri tem, da tudi predstavniki istega tabora niso vselej enotni. Medtem ko so Vietminhovci vse prej kot popustljivi, kaže, da je Molotov pripravljen na kompromise. Pravzaprav ni v tem nič čudnega, saj bodo Rusi merili uspeh konference le po tem, koliko bodo uspeli izvleči koristi zase iz vojskovanja ljudstva Indokine.

Veliko dejavnost je pokazal v Ženevi Nehrujev odposlanec Krišna Menon. Zadnje dni je obiskal vse delegacije in se resno zavzel, da jih zblíži. Sodijo, da je to mnogo priznalo, da so začeli posamezna vprašanja konkretno obravnavati in da je nastalo boljše vzdušje na obeh straneh.

Kakor vidimo, je bila na dnevnom redu v glavnem Indokina. Razgovarjali pa so se tudi glede združitve Koreje in sprejema Kitajske v OZN, vendar glede tega niso prišli do nikakršnih zaključkov. Amerikanci se sprejemajo Kitajske v OZN dosledno upirajo in niso niti za las menjali svojega stališča.

LANIELOVE SKRBI

Medtem pa, kakor vse kaže, niso v Parizu prav zadovoljni s politiki svoje vlade v Aziji. Narodna skupščina že dalj časa zahteva parlamentarno razpravo o tej politiki nasprost in o Indokinji se posebej. Zato je razumljivo, da se Bidault v Ženevi mudi. Želi pač dospeti vsaj nekaj uspehov, da bo skupščini lahko poročal in branil vladno politiko.

Na drugi strani skuša predsednik vlade Laniel odgoditi to kočljivo zadevo, kolikor je mogoče. Azijska konferenca v Ženevi mu je dobrodošla. Dvakrat je uspel preložiti razpravo v skupščini, toda v tretje se ni mogel izmazati. Razprava bo prihodnji teden v torek in sredo. Vlada bo moralna marsikaj pojasniti. Stanje, kakršno je danes v Franciji, in zadnji dogodki v zvezi z zaupnico, dajejo slutiti, da se bo vlada znašla v težavah. Ta razprava prav lahko povzroči spet težko vladno krizo in zato ni čudno, da se Laniel izogiblje podobnim interpelacijam.

HOČIMINH PRIDOBIVA Z ZMAGAMI NA BOJNEM POLJU

Hočiminhovi odposlanci se v Ženevi pogajajo, on sam pa ne drži križni rok. Osvoja nova ozemlja in se pripravlja na veliko ofenzivo. Kaže, da misli prednost, ki jo je dobil z osvojitvijo Dien Bien Fuja do kraja izkorist. Po zadnjih vesteh se njegove čete pomikajo proti Hanoju. Sodijo, da bo to naslednja postojanka, ki bo deležna njegovega pozdrava.

V Hanoju je že preplah. Francozi pošljajo okrepitve tamoznjim četam. Zalagajo se s hrano in drugimi po-

SCELBOV GOVOR V PALERMU NOV DOKAZ ITALIJANSKE POLITIKE IZSELJEVANJA

Prednjih teden so se italijanski ribiči spustili globoko v jugoslovanske teritorialne vode. Patrolni čoln jugoslovanske mornarice je na enega od zajetih čolnov izkral štiri mornarje, ki naj bi čoln vodili v jugoslovansko lukbo. Pojavila pa se je italijanska vojna ladja ter v jugoslovanskem morju zajela na čolnu našega mornarja. To je bila očividna provokacija italijanske vlade.

Tej provokaciji je sledil Scelbov govor v Palermu na dan obletnice vstopa Italije v 1. svetovno vojno.

Scelba je v svojem govoru v glavnem ponovil to, kar so povedali njegovi predhodniki. Glede Trsta namreč v Italiji ne morejo pristati na nobeno rešitev, dokler jim to odgovarja glede na notranje-politični položaj, še bolj pa za izsiljevanja v zunanjji politiki. Kaže, da je rešitev tržaškega vprašanja s tem odgovadena za lep čas.

TUDI V MAROKU NE GRE, KAKOR FRANCOZI ŽELIJO

Zadnje čase imajo Francozi s svojimi kolonijami sploh križ. V Maroku se domačini ne morejo sprizgnuti, ker so jim odvzeli sultana in ga selijo, kakor mačka mlade. Da ne bi povzročil nemirov, so ga preselili takoj daleč, da o njem skoraj več ne slišimo.

Pred nekaj dnevi so domači uporniki poskusili ponoven atentat na francoskega generalnega rezidenta, ko se je poslavljal pred odhodom v domovino. Peklenski stroj je eksplodiral prekasno in rezident je odnesel zdravo kožo. Ranjenih pa je bilo nad 40 oseb, nekaj ljudi je bilo tudi mrtvih.

ČEŠKO OROŽJE V GUATEMALI

Amerikanci se razburjajo, ker je Guatemaala nabavila orožje v državah sovjetskega bloka. Kaže, da so Amerikanci za take stvari zelo občutljivi, saj so nekateri senatorji nemudoma zahtevali intervencijo vlade, da prepreči nadaljnje dobave. Obenem tudi že groze z gospodarskimi sankcijami.

Boje se namreč, da bi Guatemaala, če poveča svojo vojaško moč, postala premočna in si zagotovila prevelik vpliv med državami Srednje Amerike. Tam pa je Panamski kanal in, razumljivo je, Amerikanci se bojijo, da bi jim kdo ogrozil to strateško točko.

»Mislim, da ne boste nikamor prišli na ta način, signore Scelba . . .«

Pravljica o Indiji Koromandiji in kruta avstralska stvarnost

Ze drugič nam piše tcv. Šajina Jože iz Podbež, naj opozorimo nekatera dekleta, ki samo hrepenujo po tržaških »divertimentih«, in ki bi marsikaj žrtvovala zato, da bi se sprehajala po Trstu in pasla oči pred izložbenimi okni v trgovinah itd. itd.

Tovariš Jože ima popolnoma prav, da je v skrbih zaradi dekleta, morda celo zaradi svojega dekleta. Misli pač trezno in razsodno, ker se dobro zaveda, da »povsod je dobro, doma najboljek«.

Ni dolgo tega, kar je z ladjo odšlo iz Trsta zadnjih 720 izseljencev v Avstralijo. Časopisi so polni vesti o gospodarski krizi v Trstu. Tudi v pismih naših sorodnikov iz Trsta beremo čezdalje več tožba,

vedno je več glasov o pomanjkanju in bedi.

V Trstu samem je brezposelnih toliko, da ne najdejo več niti mestna, kamor bi jih spravili pod streho. Veliko križo za tako stanje nosi v prvi vrsti Italija in njen poblep po tuji zemlji. Da bi dokazala, da je Trst »italianissimo« mesto, poslja v Trst svoje Kalabreže. Teh se je v Trstu naselilo samo po vojni 46.000. Ti odjedajo kruh domačim in brezposelnost raste. Naš človek v Trstu mora s trebuhom za kruhom.

Umreti, ali se podati v neznano tujino — to je alternativa, ki se postavlja pred marsikaterega mladega človeka. Tujina pa rabi predvsem mlade, krepke ljudi. Tako odhajajo in nosijo na prodaj svoje moči in sposobnosti, svoje roke. Tujina kupuje delovno silo. Rabi delavcev. Avstralija je v zadnjem času odprla svojo mejo za ljudi, ki so voljni pustiti v njenih pragozdovih in rudnikih svojo mladost, malarjih bo izvrpame vrnila domovini, da gre do v domač kraj leči v prezgodnji grob. Kako pretresljivo je to opisal Cankar v črtici »Domovina, tu si kakor zdaj!«

Naši ljudje odhajajo s solzanimi očmi, z drobnim upanjem v srčih. V sto in sto kilometrov od vsakega kulturnega prebivališča oddaljenih delovišč se marsikateremu orosko, ko se spomni na domač kraj, domače ljudi, ko se spomni varljivih sanj in pravljičnih prividov o objubljeni deželi, kjer bo zaslužil lepe denarce, zabogatel, se vrnih v domovino kot gospod in krasno živel. Ko mora izseljenec dve leti trdo delati samo za vsakdanji kruh in za povračilo stroškov prevoza v pragozdu ali rudniku, brez počitka, brez zabave, brez poštene oblike, skratka brez poštenega in človeškega življenja, si marsikod želi domov. Komu to uspe. Ti se zatečejo k diplomatskim predstavninstvom in skesanjo zaprosijo za dovoljenje za povratak.

To smo hoteli zapisati samo zaradi tega, ker nas v to sili skrb za marsikaterega našega mladega človeka, ki gleda popolnoma s svojimi očmi na svet, ki misli, da je pač drugod najbolje, ki so mu varljive sanje o Indiji Koromandiji čista resnica.

V nekaj vrstah

NEW DELHI. Predsednik indijske vlade Nehru je ponovno potrdil, da indijska vlada ne bo dovolila tujim vojaškim letalom za prevoz čet, da bi letela preko njihovega ozemlja. Dovolili pa bodo prevoz ranjencev.

NAIROBI. Glede moči in oborožitve uporniške organizacije Mau-Mau sodijo, da trenutno lahko pošlje v boj 16.000 mož. V svoji oborožitvi imajo poleg pušči in drugega lahkega orožja tudi topove. Tako je v kenijski skupščini poročal minister kenijske vlade Blundell.

GUATEMALA CITY. Na proggi, ki teče ob obale proti glavnemu mestu, so našli več bomb. Ena od njih je eksplodirala prav v trenutku, ko je prihajal vlak, natovoren z orožjem in municijo, ki jo je guatemalska vlada nabavila v državah sovjetskega bloka in povzročila manjšo škodo.

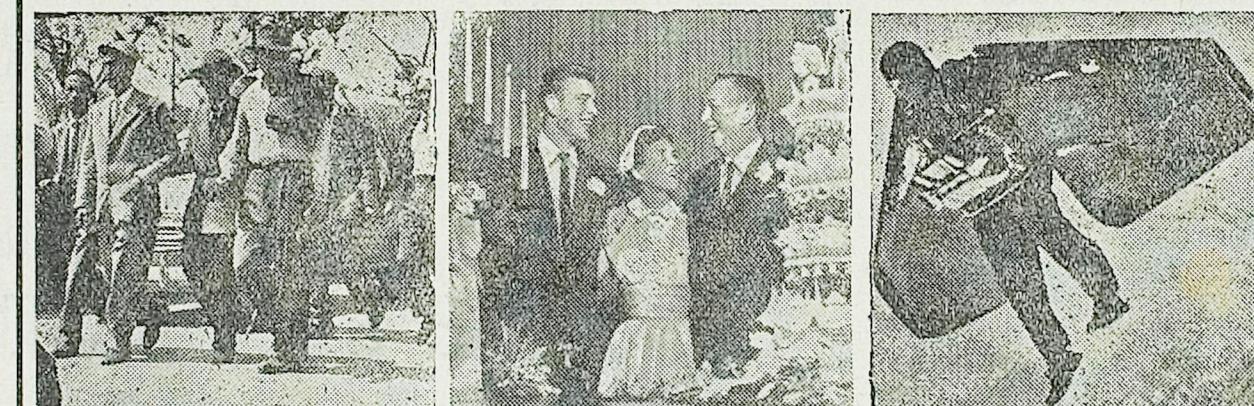
MOSKVA. Sovjetske oblasti so zahtevalo, da Angleži odpoklicijo pomočnika svojega vojaškega atašeta v Moskvi Landona. Sovjeti ga obtožujejo vohunske dejavnosti. Angleško veleposlaništvo pa obožbozrača in je izročilo sovjetski vlad protestno noto.

KAIRO. Egiptovska vlada je prepovedala ameriškim letalom, ki prevažajo francoske vojake v Indokino prehod čez egiptovsko ozemlje.

Iz Kaira tudi poročajo, da namesto egiptovske vlade v najkrajšem času priznati novo kitajsko vlado.

MADRID. V zvezji s sprom, ki je dalj časa trajal med Španijo in Anglijo gleda Gibraltarja poročajo, da je Franco sklenil zapreti vodovod, ki oskrbuje Gibraltar z vodo. Vodovod je napeljan s španskega ozemlja.

DUNAJ. Na Dunaju so začeli razgovori med Avstrijo in Jugoslavijo o odložitvi finančnih obveznosti, ki izhajajo iz kreditnega sporazuma. Poročajo, da potekajo razgovori v duhu obojestranskega razumevanja.

OKNO V SVET

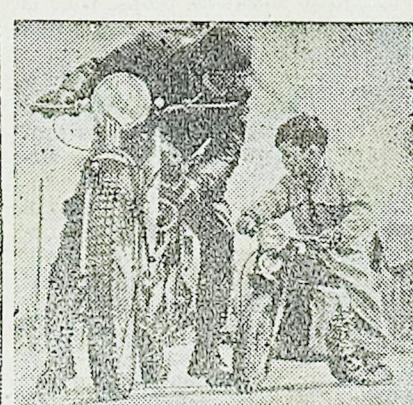

Clovek, ki je toliko zanimivega prikazal v najrazličnejših risankah otrokom vsega sveta, Walt Disney, bo kmalu postal ded. Njegova dvajsetletna hči se je namreč te dni poročila z Romom Millerjem. Oče Disney bo tako moral v prihodnje izdelovati svoje risanke po naročilu svojega zeta. Sicer pa jih verjetno ima tudi precej na zalogi.

Grška pravljica pripoveduje o letalcu Ikarusu, ki se je povzpel visoko pod nebo z perutnicami, pritrjenimi na telo z voskom. Čim se je približal soncu, se mu je vosek stopil in on je strmolglavl na tla. Bolj kot Ikarusovo dejanje je zanimiva njegova upornost. Ta je našla posmeha v francoskem padalcu Leo Valentiu, ki je letel sam 3.000 m.

Susan Buol je 29-letna Američanka. Leto 1950 so ji Kitajci zajeli moža, ki je bil civilni pilot in je sedeval pri evakuaciji ubežnikov pred kitajsko osvobodilno vojsko. Padel je v roke Kitajcem, ki so ga internirali. Njegova žena je sedaj v Ženevi zaposnila ruskega in ameriškega delegata, naj intervencirata pri Kitajcih za možovo rešitev.

Moderna tehnika si je izmisnila razpravnostnejši izdelki, ki pomagajo človeku v sakodnevnih opravilih, ki mu tudi prinesajo včasih nekaj razvedrila po trudnopolnem delu. Industrija motorjev je v zadnjih letih tako napredovala, da že skoraj malo upamo v ponovne izboljšave. Med zanimivostmi si oglejte vzorec motornega kolesa za naše cicibančke.

Na zahodni ameriški obali je razlika med plimo in oseko več metrov. Na sliki vidimo, kako se je skupina mladih ljudi zanesla na mimo morje in jo je pri tem izkupila, kajti medtem ko so se mladinci kopali, je morje začelo pokrivati njihove automobile. Najprej so se poskušali spraviti na streho, kasneje pa so se moralni rešiti s plavanjem na obalo.

Naša gospodarska vprašanja

Živinoreja, mlekarstvo in sadjarstvo na Tolminskem

Kdor bi rad spoznal vzroke, zakaj je Tolminska živinorejska deželica, naj se iz Črнega vrha napotni preko Idriji v Idrijo, od tam naj gre po Idrijski dolini do Mosta na Soči, pokulta v Baško grapo do Podbrda in nazaj. Z Mosta na Soči naj gre v Kobarid, Bovec in Trento. Videl bo včasih položna, včasih strma pobočja, obraščena z gozdovi, v katerih se kot klini zajedajo senožeti in pašniki. Čudil se bo nekaterim hribom, Porezen (1633 m) Kočca, Jalovnik in druge, ki so do včasa ena sama bogata senožet. Videl bo zeleno planinske pašnike: Skrbino, Rdeči rob, Krn, Božico in druge. Spoznal bo vrednost in lepototo, ki jo ima Tolminska. Naužil se bo tistega svetlo-svežega zraka, ki ga ima samo Tolminska deželica. Pri tem ga bo obšlo občutje tiste velike svobode, kot nekdajnega pastirja — poznejšega pesnika Gregorčiča — ki je zapel:

»Saj tukaj na sočni višavi,
le sam sem, le sam gospodar.«

Res, sami so danes gospodarji Tolminci na tistih planinah, ki jih je še nedolgo tega opletala bodeča žica in so iz kavern molele cevi pušč in strojnic.

ZIVINOREJA

Kako gospodarijo in napredujejo? V živinoreji so dosegli predvino stanje. Vendar pa je od leta 1950 do danes število živine padlo za 1173 glav. Leta 1950 je bilo v vsem tolminskem okraju 20.409 glav goveje živine, danes jih je 19.236.

Vzroki? Nekaj slabe letine za krmo, nekaj Bangova bolezni in tuberkoloza. Glavni (mogoče?) vzrok pa je ta, da mlečni izdelki ne gre do več tako v promet kot nekdaj. To vpliva na živinorejce, da se razje odločijo na prodajo živine.

Vendar stanje živinoreje ni tako slabovo, kot bi kdo sklepal iz navedenih števil. Živila se kvalitetno in zdravstveno izboljšuje. Mlade, izbrane junice prehajajo v krave, katere molznost je v porastu. Leta 1948 je ena krava dala povprečno le 1200 litrov mleka letno, danes je povprečna molznost že 1600 litrov letno.

MLEKARSTVO

Že več desetletij je na Tolminskem udomačena predelava mleka v sir. Prve mlekarnne so začele delovati nekako pred 70 leti. Danes je v okraju 78 mlekarnic nastarelega tipa, ki se bodo morsale umakniti trem modernim mlekarskim obratom v Kobaridu, Tolminu in v Cerknem. Cerkljanska mlekarna že o-

Lepe uspehe v živinoreji so lani dosegli v Bovcu, Češoči, Sužidu, Idrijskem, Ljubinju, Grahovem, Podbrdu, Cerknem, Otaležu, Idriji, Spodnjem Idriji in še v nekaterih drugih vseh. Živinorejski odseki, ki delujejo pri kmetijskih zadrugah, so v nekaterih krajinah pridobili velik ugled pri živinorejcih. Tako v Ledinah, Otaležu in drugod. Kmetijski odbori pri KZ izkorisčajo fonde, s katerimi razpolagajo za nagrajevanje kmetov, ki zredijo dobra teleta za rejo in kupca, ki tele nabavi za rejo.

Kmetijske zadruge so lani pridile pet živinorejskih razstav, ki so pokazale, kaj imajo dobrega na Tolminskem. Razstave so vzbudile veliko zanimanje med živinorejci. Živino selekcioniраjo v Bovcu, Češoči, na Lívku, v Ljubinju, v Cerknem, Otaležu in v Ledinah. Pod kontrolo je sedaj okrog 800 glav živine.

Bangova bolezen in goveja tuberkuloza ne delata sivih las tolminskim živinorejcem. Po treh letih kontrole so le na levem bregu Soče od Ljubinja do Kobarida našli nekaj bolne živine, vsi ostali kraji so zdravi. Za tuberkulozo pa je bilo nekaj bolne živine samo v Trnovem ob Soči, ki pa je bila že vsa izločena.

Nekateri časopisi so poročali, da higiena mleka na Tolminskem ni najboljša. Vodilni ljudje pri Okrajni zadružni zvezi so proti takemu pisanju, ker ne odgovarja resnici. Tako pisanje spravlja v slabo luč tolminške živinorejce. Tolminška oskrbuje z mlekom industrijski center Jesenice in Kranj.

SADJARSTVO

Tolminška ima dobre pogoje za sadjarstvo, ne manjka niti sadje-rejcev. Starejši kmetje — sadjarji se gotovo še spominjajo velike sadne razstave, ki je bila leta 1909 v Mostu na Soči. Organizatorji so takrat izdali celo posebno ilustrirano brošuro, ki je po razstavi vzbudila veliko zanimanje med sadje-rejci. Še danes se ta brošura nahaja v knjižnici marsikaterega sadjara.

O dobrem in naprednem sadjarstu do sedaj ne moremo govoriti. So sicer posamezni primeri, kjer sadjarji poskušajo s tistimi malimi sredstvi, ki jih imajo na razpolago, da bi vrgli iz tira staro in tradicio-nalno zakorenjeno navado: »vsaditi sadno drevo tam, kjer je malo zemlje in potem — zrasi in dajaj sad.«

Dobi so začetki nekaterih sadja-rjev, ki so zadnja leta nasadili manjše strnjene nasade od četrto do

da v gozdu izkopljejo divjak, vza-mejo lopato, s katero napravijo dobro ped globoko in široko jamo. V to »vsadijo« divjak, ki naj potem z njegovo, božjo in še pomočjo raznih škodljivcev rase — in zraste v močno drevo. Poznam »sadjarja«, ki je pred 30 leti izkopal staro tepko in v isto jamo vsadil divjak. Tege je potem cepil, da je rasel dve leti in se nato »ob velki skrbki« sadjarja posušil. Vsadil je mato nov divjak, ki je nepravilno isto pot. Tako v 30 letih deset divyjakov. Ta »ma-prednik« sadjar pravi: »če je včasih raslo, bo tudi danes.«

Ne, danes ne more več tako rasti, ker je zemlja izčrpana. Raslo pa bo, če bodo sadjarji skrbeli za gnojenje in sadovnjake oskrbovali in škroplili.

Za mlade sadike bodo v drevesnici, ki so jo iz Ponikev prenesli v Idrijo, tako skrbeli, da jih ne bo manjkalno. Ta drevesnica bo dala letno od 5.000 do 7.000 drevesec. Manjšo drevesnico ima kmetijska zadruga v Otaležu, ki vzgaja dobre sadnice.

Sadjarstvo na Tolminskem bo dalo lege dohodke, ko bodo sadjarji začeli tako oskrbovali sadnjake, kot vinogradniki svoje vignade. Potrebno bo zgraditi nekaj modernih sadnih sušilnic. Sklep o gradnji štirih sušilnic so sprejeli že pred sedmimi leti na nekem zasedanju okrajne skupnosti blizušega idrijsko-cerkljanskega okraja. Sklep pa je ostal potem le na papirju. P. A.

70-letnica posojilnice in hranilnice v Kopru

V zgodovini našega zadružništva so redke take obletnice, kot jo slavi letos Posojilnica in hranilnica v Kopru. Ustanovili so jo namreč pred 70 leti, 15. maja 1884. To je bila po ustanovitvi tretja posojilnica na Primorskem. Prva je bila Posojilnica in hranilnica v Škednu pri Trstu, ki so jo ustanovili leta 1880, druga po Gorško posojilno društvo iz leta 1883.

Posojilnico in hranilnico v Kopru so ustanovili Krizmanec Anton, posestnik iz Žavelj, ki je bil tudi njen prvi predsednik. Belušič Jožef, profesor, ki je prevzel mesto podpredsednika; dr. Vekoslav Spinčič, tajnik; profesor Kristan Josip, blagajnik, Ponič Benedikt, Bartolj Josip in Gardina Josip, ki so bili odborniki.

Razlog za ustanovitev je bilo težko gospodarsko stanje našega kmeta, ki je s svoje strani imelo za posledico njegovo politično odvisnost od mestne gospode in zeleničev, ki so v tisti dobi posedovali samo v Šmarjah nad 70 odstotkov vse zemlje. V bližnjem okolici Kopra pa je več. Do te zemlje so se prikopalni z raznimi prisilnimi izterjavami dolgov in dražbami.

Brez šol, gospodarsko in politično odvisni, so se naši ljudje težko borili za svoje pravice. Mestna gospoda in porajajoča se ireditanta, so na vso moč preprečevali vsak kulturni in gospodarski napredok Slovencev na Koprskem. Tudi novoustanovljena posojilnica se je moralna tri leta boriti, da so ji sploh priznali pravico poslovanja.

Vendar pa se je Posojilnica hitro razvijala. Objestni mestni gospodje in zeleniči so kmalu izgubili svoj vpliv in se umaknili v mesta. Posojilnica je svoje poslovanje kmalu tako razširila, da ni bila več kos vsem nalogam. Ustanoviti so morali še druge.

Pri tem je zanimivo, da Italijani vse do takrat niso imeli nobene podobne ustanove. Šele ko so se tudi italijanski kmetje začeli posluževati naše posojilnice, so se zganili in ustanovili svoje.

Posojilnico v Kopru so Italijani za časa okupacije uničili, kot vse podobne ustanove na Primorskem. Hoteli so pač iztrgati iz rok slovenskega kmeta in Slovencev sploh, vse, kar je utrjevalo njihovo gospodarsko samostojnost. Kako globoke korenine je imela Posojilnica in hranilnica v Kopru pa vidimo že iz tega, da je njen prislina likvidacija trajala nič manj kot celih 14 let tako, da so jo zaključili šele 1943. leta.

Po osvoboditvi je posojilnica po-

še ni rešeno vprašanje izvrševanja verskih dolžnosti v onem jeziku, ki ga v določenem kraju govori ljudstvo

Ponovne in jasne obtožbe proti škofu Santinu

Društvo novinarjev Jugoslovanske cone STO je na svojo zadnjo tiskovno konferenco povabilo tulcajšnje duhovnike, da bi se novinarji seznanili z raznimi vprašanji v zvezi s položajem duhovnikov v coni B. Povabilo Društva novinarjev so se odzvali skoraj vsi slovenski, hravatski in italijanski duhovnički coni B, med njimi tudi predstavniki koprskoga kapitla mons. Cosolo.

Vsi duhovniki so na vprašanje, če lahko povsem svobodno izvršujejo svoj poklic, odgovorili, da jim tegega nikdo ne brani in dela pri tem težav. To so potrdili tako duhovniki iz vasi kakor tudi iz mest. Dodali so, da je ponekod prišlo do manjših nesporazumov, ki se pa rešujejo na zadowoljiv način.

Zupnik iz Savudrije g. Sossa je poudaril, da v coni B ni rešeno vprašanje izvrševanja verskih dolžnosti v onem jeziku, ki ga ljudstvo govori. Je še več primerov, da so po slovenskih župnikih italijanski duhovniki, ki ne znajo slovenski in hravatski. Isto je z obalnimi mesteci. Pod Avstrijo so n. pr. bili v Umagu in sosednjih župnihčah hravatski duhovniki, ki so se ob prihodu Santina moralni umakniti v Trst. Ta je najprej prepovedal, da bi hravatski in slovenski duhovniki opravljali obrede v ljudstvu razumljivem jeziku, a kasneje jih je nagnal iz tistih krajev. V zvezi s tem je g. Sossa povedal,

da Santini trmasto vztraja na svoji nenaravni in protislovenski odločitvi ter prepoveduje obrede v slovenskem ali hravatskem jeziku, čeprav dobro ve za številne delegacije slovanskih vernikov, ki so posamezni duhovnikom izrazile željo, da bi posamezne verske obrede opravljali v domačem jeziku.

Na vprašanje nekega novinarja je zatem p. Suhač pojasnil, kako je bilo z njegovim prihodom v Koper. O tem pa smo v našem listu že pisali.

Se vedno v zvezi s tržaškim škofom so duhovnički prikazali primer župnika iz Materade, ki je moral na pritisk vernikov zapustiti župnijo in oditi v Italijo. Tega duhovnika poskuša na vsak način Santin spraviti nazaj, čeprav temu nasprotojuje tako verniki kakor tudi duhovniki.

Med drugim je več na duhovnikov negativno ocenila škofovo ravnanje, ko je lansko leto kaznoval več slovenskih in hravatskih duhovnikov, ker so se udeležili skupščine Ciril-Metodovega društva v Ljubljani. Nekateri duhovniki so poudarili, da knjiga Lava Čermelja o škofu Santinu povsem jasno prikazuje šovinistično dejavnost tržaškega škofa in da so vsi dokumenti popolnoma točni.

Na konferenci je bilo govorja o materialni pomoči ljudske oblasti duhovnikom in cerkvam. Duhovniki so potrdili, da jim je ljudska oblast vedno dala pomoč, ko je bilo potrebno popraviti razna cerkvena poslopja ali izboljšati življenske pogoje posameznih duhovnikov. Prav te dni je dodeljena vsota 5 milijonov dinarjev za novo kapelico v Umagu, ker so morali staro prorušiti zaradi regulacije mesta. V zvezi s to kapelico so italijanski časopisi pisali, da jo je uničila »pobesnala skupina titovskih aktivistov. Župnik Margon je izjavil, da je ljudska oblast dala nad milijon dinarjev za obnovo požganega župniča v Trščah in Marezigah. Duhovniki dobivajo mesečno podporo do 5.000 din.

Nekateri so izrazili željo, da bi morali tudi tu proučiti možnost, da bi bili socalno zavarovani, kakor so duhovniki v Sloveniji.

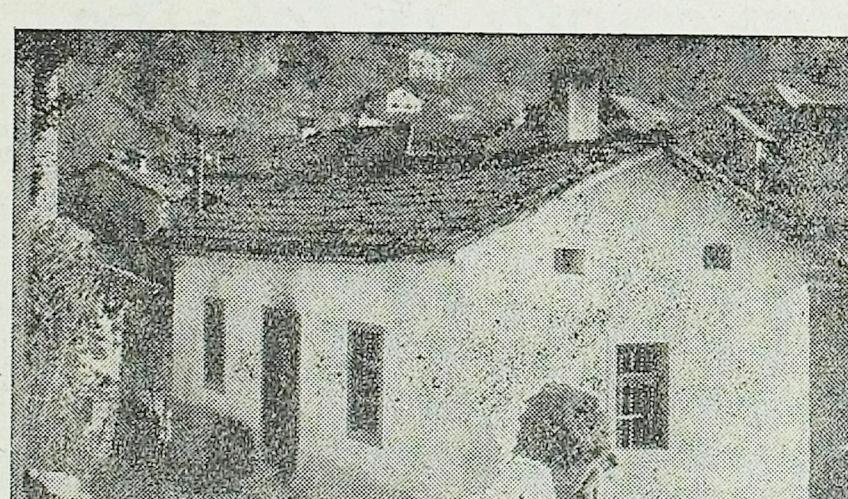
Na koncu je bilo še govorja tudi o verskem tisku. List »Družina« je tudi tu zelo razširjen, saj ga gre na pr. samo v Krvavčah 70 izvodov. V ta list tudi več ali manj vsi dopisujejo.

Staneck, a posebno izjave, ki so jih dali nekateri duhovniki, demantirajo gonjo italijanskoga in vatikanika tiska o preganjanju vere in duhovnikov v coni B ter obtožujejo tržaškega škofa Santina, ki poskuša na vse mogoče načine izkoriscati vero in cerkev za profanistično in ireditistično kampanjo proti Jugoslaviji.

Iz Portoroža

Zveza borcev občine Portorož je organizirala v nedeljo, 16. t. m. kar dostojno proslavilo Dneva zmage. Poleg priložnostnega govora so bile na sporednu še razne druge prizorne glasbene, telovadne in recitacijske točke. Sodelovali so: domača Prosvetno društvo Svoboda, godba na pihala iz Sv. Lucije ter šolska mladina. Prireditev se je vršila na održ prenovljenega vrta Doma JLA. Izkazalo se je, da je ta prostor za take vrste prireditev prav primeren.

Dobili smo novo društvo, prepo-trebno Ljudsko tehniko. Občni zbor, ki je bil pretekli četrtek v veliki dvorani Doma JLA, je pokazal takov veliko zanimanje, da sedaj številnega članstva, da najmlajše društvo Ljudske tehniko prav gotovo ne bo eno izmed papirnatih. Ustanovljenje so bile tri sekcijs. Najštevilnejša po prijavljenih je avto-moto sekacija, delovali pa bosta še brodar-ska in foto-sekacija. Podrobni načrti za delo so bili izdelani in teden na sekcijskih sestankih. Društvo ima že sedaj nad 70 članov. Nove prijave sprejemata društveni tajnikov. Miklavec na občini. Vabljeni so vsemi, še posebno pa je dobrodošla mladina.

Stara mlekarna na Kneži v Baški grapi

bratuje, v Kobaridu jo gradijo, v Tolminu pa jo bodo začeli čimprej.

V starih mlekarnah predelajo letno okrog 18 milijonov litrov mleka v sir in maslo, ali povprečno 45.000 litrov na dan. V poletnem času, od maja do decembra, predelajo dnevno nad 60.000 litrov mleka.

Ce je iz tega mleka izdelali res kvaliteten sir, bi dvignili ceno od 17 din na 22 din za liter (po lanskoletnih pogojih). Tako bi dobili namesto sedanjih 306 milijonov din, 396 milijonov din, ali 90 milijonov din več. To je že lepa vso, ki bi jo lahko porabili za skupne investicije, ali pa za kmetijsko reprodukcijo in izboljšanje življenskega standarda.

Posebno dobrati so pogoji na Idrijsko-Cerkljanskem. Nekdanji ljudski učitelji so tu pred 50 in več leti vzgajali dober kader na prednjih sadjarjev, ko so učili »četrtkarjev, učencev, ki so obiskovali ljudske šole zadnje leto samo še ob četrtkih, v šolskih vrtovih naprednega kmetovanja in sadjarstva. Dober uspeh bo tudi sedaj potegnil za seboj tiste »ljubiteljek sadnega drevja, ki imajo še vedno navadno.

Pri tem je zanimivo, da Italijani vse do takrat niso imeli nobene podobne ustanove. Šele ko so se tudi italijanski kmetje začeli posluževati naše posojilnice, so se zganili in ustanovili svoje.

Posojilnico v Kopru so Italijani za časa okupacije uničili, kot vse podobne ustanove na Primorskem. Hoteli so pač iztrgati iz rok slovenskega kmeta in Slovencev sploh, vse, kar je utrjevalo nj

PRIPRAVLJajo SE VELIKE STVARI - mladinski festival

Svet je letos pozno ozelenel. Nizko grmicevje po bregovih okrog Buj se je komaj zdaj pod konec maja razbohotilo v mladom zelenju. Toda kadar se pomlad zakasni, tedaj se zgodi vse naenkrat: v nekaj dneh bruhne na dan pod toplo sonce dolgo zadrževana rast rodovitne zemlje. Tedaj se pokaže v vsem svojem zmagoslavnem pohodu pomlad tudi v naši Istri.

V tednu med 13. in 20 junijem, ko bodo šole že zaključile svoje delo, bo ta deželica ob sinjem Jadranu doživel svoj poseben praznik: mladina iz bratske Hrvatske in iz Slovenije bo prišla semkaj proslavljati... Kaj? »Mladinski festival« se imenuje to enotedenško proslavljanje. Mladina bo slavila — svoje bratstvo, skupne interese, cilje, zanimanje. Proslavljanja bo praznik mladosti.

Kajti kaj bo drugega spored mladinskega festivala, ki se bo deloma odvijal v Bujah deloma pa v Kopru, kakor ravno manifestacija mladih sil in zanosa? Istra še ni doživela kaj podobnega.

Poglejmo malo podrobnejše, kaj se bo dogajalo na festivalu. Veliko je število kulturno-prosvetnih in fizičkih skupin, ki se bodo udeležile festivala. Samo pevcev, ki bodo ob zaključku festivala nastopili vsi skupaj pod eno takirko, bo prišlo okrog 1500 iz različnih krajev Hrvatske in Slovenije. Po tem številu si lahko ustvarimo približno podobo, kakšen obseg bo zavzela vsa ta stvar.

Svečana proslava v čast festivalu bo v soboto zvečer ob 20. uri v Bujah. Na Trgu maršala Tita bomo

E. Vittorini: Pogovori na Siciliji

Kaj »posebnega«?

Ne, nikar ne iščite v knjigi Pogovori na Siciliji kaj »posebnega«. Tega tam ne boste našli. Čisto preprosti, vskakdanji dogodki. Sin se vrne po petnajstih letih domov k svoji materi — potrt, obupan. »Tisto zimo sem bil ves obupan, pravi pisatelj na začetku svojega romana. »Bil sem nekako obupan nad izgubljenim človeškim rodom...« Prišel je iz mesta, iz fašistične civilizacije — knjiga je izšla leta 1941 — na zapuščeno Sicilijo, med ljudi, ki žive, ki trpe še prave, pristne človeške stiske. Da, med njimi je našel trpljenje in muke, bedo in zapuščenost. V tistih tematičnih domovih, kjer se mutajo malarčni in jetični bolniki, pa je odkril še nekaj drugega: odkril je utrip človeškega srca, pravi, ne-potvorenji utrip sredi siromaštva. Našel je srca, ki jim je še sveta vera v pravico in prihodnost človeškega rodu, čeprav je fašistično nasilje potisnilo nekam daleč vse take prevarne ideje.

Rojen 1908 na Siciliji je E. Vittorini doraščal v letih fašističnega nasilja. Vendar je kmalu spregledal, da fašizem ni odpravil revolucionarne in da imperialistična politika Italije prima preprostemu človeku samo še večje gorje. Njegove knjige: dve zbirki novel, romani Ljudje in neljudje, Mesinske žene in Pogovori na Siciliji so več ali manj prikrit izraz odpora proti fašističnemu nasilju.

V tehniki svojega pripovedovanja skuša Vittorini dosegati sodobni svetovni roman (Faulkner, Hemingway). Vendar ima nekaj čisto svojega, tisto značilno črto, zaradi katere ga pričevamo med italijanske »nove realiste«. Zaradi fašistične cenzure se je moral ravno v Pogovorih na Siciliji večkrat skriniti pod plašč prispolob, vendar je vedno očitna njegova revolucionarna ideja upora proti režimu.

Lahko tudi za njega veljajo besede, ki jih izreče eden njegovih junakov v Pogovorih: »Povej mu, da prebijem večji del svojih dni kakor puščavnik iz starih časov nad temi papirji, in da pišem zgodovino krivic, ki jih svet trpi. Povej mu, da trpim, da pišem, da pišem o vseh krivicah, ki se godijo, o vsaki posebni in tudi o vseh ne-sramnih obrazih, ki se smejejo spričo krivic, ki jih delajo in ki jih se bodo.«

D. H.

gledali Gunduličeve »Dubrovko« — klasično delo naše dubrovniške književnosti. Predvajalo jo bo gledališče iz Buj s sodelovanjem cele vrste pevskih zborov ter ob spremljavi orkestra odreda JLA iz Portoroža. Ne dvomimo, da bo ta uprizoritev, (zakatero so šle — mimogrede povedano — tudi lepe vsote denarja), kulturnen dogodek prve vrste. Kot gost režira znani režiser Marko Fotez.

V nedeljo 13. junija ob 9. uri bo svečana otvoritev mladinskega festivala. Najprej bodo združene godbe na pihala zaigrale Internacionalo, nato bomo poslušali otvoritveni in pozdravne govore. Zatem se bodo zvrstile kulturno-umetniške skupine s svojimi točkami. Podrobnejši spored poteka bomo še objavili.

Skupine bodo nastopale tako, da bodo dajale program vsakikrat po štiri skupaj: 2 domači, dve pa gostje, eno Slovenski, drugo Hrvatske. Skupine bodo nastopale tudi po vaseh. Tako bosta n. pr. bujsko gledališče in harmonikaški zbor nastopila v Portorožu.

Festival pa bo dal sliko udejstvovanja mladine tudi na fizkulturnem področju.

Prvi dan, v nedeljo bomo gledali

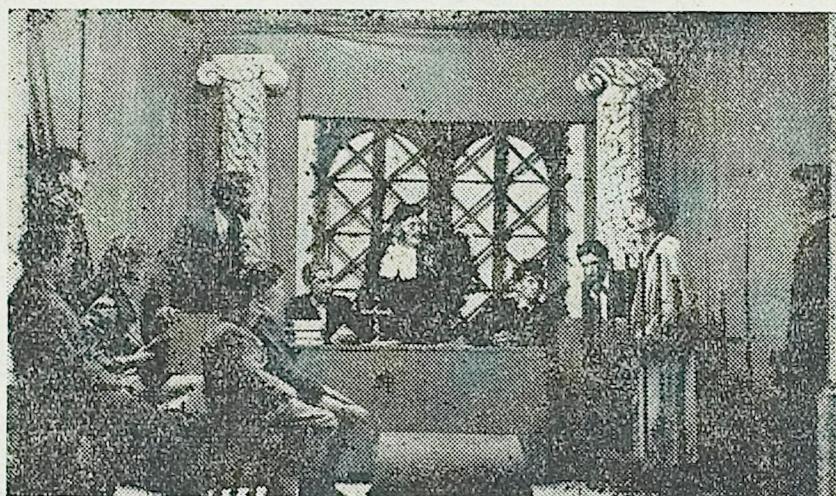
kolesarsko tekmo. Najboljši kolesarji iz Slovenije in Hrvaške se bodo posmerili med seboj. Vsega 24 kolesarjev bo vozilo progo Buje—Pul—Buje, 155 km. Poleg raznovrstnih nastopov telovadnih društev bo velika zanimivost nastop mornarice iz Splita.

V Kopru bomo imeli priliko prisostvovati nastopom tamburaškega zboru iz slovenske Koroške in pevskoga zboru iz Gorice. Tu bomo gledali še zagrebške folkloriste ter ljubljanski Akademski pevski zbor.

V Koprskem zalivu in pred Piranom bo prišlo, ki bo samo del »sršne »istrske regate« iz Pulja. V načrtu je skok dveh padalcev v bližini koprskega stadiona in nadlet dveh »Matajurjev« — modernih reakcijskih letal. Videli bomo hidroavijacijo in miting.

V Kopru bodo velike motorne dirke. Ves čas mladinskega festivala bodo stalne razstave v Bujah in v Kopru, med njimi fotoamaterska in letalska razstava ter slikarski razstavi slikarjev Pohlena in Viktorja Birse.

Mladinskim prirediteljem festivala želimo popoln uspeh, udeležencem pa moramo samo to obljuditi, da ne bodo razočarani.

MKUD »Ivan Rob« iz Nove Gorice je uprizorilo Frankovo dramo »Vzrok«

Ballet v filmu

Ceprav se je balet kot filmska umetnost uveljavil šale v zadnjem času, segajo prvi poskusi plesne umetnosti v filmu že tja v dobo nemega filma, ko je kamera zabeležila nekaj plesov tedaj slavne plesalke Lole Fuller. Uspehov ni bilo. Vse skupaj je ostalo le pri poskusih. Šele zvočni film se je spet poskusil s plesom, ki naj bi bil le poživitev filma. Polastil se ga je zabavni film in Amerikanec, ki so mu s celimi serijami revijskih filmov vzel vsako umetniško vrednost. Kazalo je, da film in ples nikakor ne bosta našla možnosti plodnega sodelovanja. Takrat pa se je pojavil film »Rdeči čevaljček«, ki je prvi uspeh baletne umetnosti v filmu. Režiserja Pressburger in Powell sta predvsem uspeila s kamerom, ki je prvič znala slediti in tolmačiti dogajanje, in pa z res sijajnimi barvami, kar je pripravilo, da je film doživel uspeh po vsem svetu.

Drug važen mejnik je bil film »Hoffmanove pripovedke« po Offenbachovi glasbi. To je zgodba mladega poeta, ki v gostilni pripravuje o svojih treh ljubeznih. Toda v zgodbi je toliko različnih prvin, da ji ista režiserja kljub najboljši volji nista mogla viti tiste homogenosti, ki jih umetnina zahteva, in zato s tem filmom nista dosegla takega uspeha kot s prvim.

To pa ni vzel poguma ostalim in tako smo doživel tri tretji veliki baletni film: »Amerikanec v Parizu«. Zanj se je njegov režiser Vincente Minelli skrbno pripravil. K sodelovanju za film, ki je napravljen po Gershwinovi glasbi, je povabil njegovega brata, Ira Gershwina, in slavnega ameriškega pevca, plesalca in koreografa Gene Kellyja. Ta si je izbral za partnerko mlado, do tedaj neznano plesal-

ko Leslie Caron, ki je s filmu v hipu zaslovela. Toda tudi ta film ni bil tisto, kar so od njega pričakovali. Motile so predvsem preved »ameriške« barve, vse priznanje pa je žela scenografija, napravljena po umetninah slavnih francoskih slikarjev.

Vse te filme smo videli že tudi pri nas, upajmo, da bomo videli tudi še četrtega, ki je bil dokončan pred kratkim. To je »Zgodba o treh ljubeznih«. V prvi zgodbi z naslovom »Ljubosumnež« smo priča pripravam za balet »Astarte«. Vse londonske baletke so že preizkusili zanj, razen ene, ki je omejila, tuk preden bi morala odplešati svoj požkusni ples. Zdravnik, ki jo je preiskal, je bil odločno preposedal vsak napor. Premiera baleta je imela ogromen uspeh, a režiser kljub temu ni zadovoljen. Ko je sam v zatemnjem gledališču, se na odru nenadoma pojavi Paula, kljub zdravnikovi prepovedi. Režiser je navdušen — ona je tista, ki jo je iskal. A ponoči umre. Ubiila jo je srčna kap. To vlogo pleše Moira Shearer. V naslednjem, v »Gospodinčku«, nastopi Leslie Caron. Tommy ne Mara vzgojitejšice, ki ga uči same verze slavnih pesnikov, rad bi bil velik, da bi se smel upreti. Stara gospa, čarovnica, mu da rdeč trak. Ce si ga bo privezel okrog čela, bo postal velik — a samo do polnoči. In res. Tommy ponosi sreča vzgojiteljico in ji šepeta najlepše verze, kar se jih spomni. Skupaj blodita po ulicah in doživita najlepši večer svojega življenja. A naslednjem dan se mu vzgojiteljica ne posveti tako kot druge dni. V mislih čaka lepega mladeniča prejšnjega večera, ki ga ne bo več. V tretji zgodbi, v »Trapecu«, pa najdemo Kirka Douglaša in Pier Angelijev. Najslavnejši trapezist sveta si vzgaja partnerko.

Produkcija glasbene šole v Kopru

V sredo 19. maja so se predstavili naši mladi glasbni gojeni Glazbene šole v Kopru na javni produkciji. V njihovem nastopu smo opazili, s kakšnim veseljem se posveča vsak izmed njih študiju svojega instrumenta.

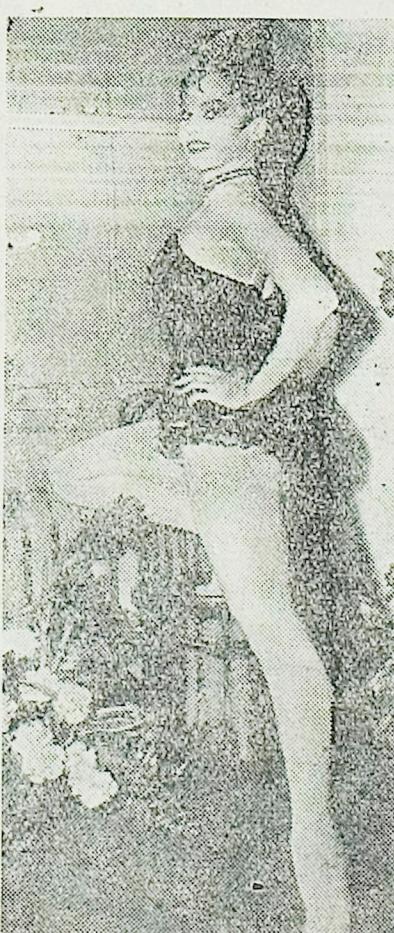
Glazbena šola v Kopru je še mlada. Z rednim delom je pričela šele pred tremi leti. Tedaj je takratni ravnatelj Srečko Kumar organiziral ta glazbeni vzgojni zavod, imel je samo prostore in nekaj slabih instrumentov, nekaj profesorjev in polno dobre volje. Šola si je utirala svojo pot skozi vse težave. Tako je dobila šola lanskoto letu pet novih klavirjev. Zlasti pa se je resnost študija povečala, ko je bilo zaupano vodstvo mlademu glazbeniku Vladimirju Lovcu. Rezultati tega trudnopolnega dela so pa pokazali učenci Glazbene šole na produkciji, ki je tretja po vrsti.

Na Glazbeni šoli imajo oddelke za klavir, za godala, za pihala in za solopetje. Na produkciji so nastopili učenci klavirskega oddelka razreda prof. Leonore Faventove (8 učencev) in prof. Hiti Vukosave (6 učencev) in prof. Alojzije Peršičeve (3 učencev). Iz oddelka za godala razreda prof. Logar Miroslava (3 mladi violinisti) in iz razreda Ercole Parenzana (4 violinisti). Na produkciji smo slišali še trobentista Brec Ludvika iz razreda prof. Justa Boleta in dve pevki iz razreda prof. Zore Ropasove. Torej, kakor vidi, je bil program izredno dolg in pester, saj je pri njem sodelovalo 27 mladih glazbenikov, ki so pokazali vse zmogljivosti, ki so jih dosegli pri študiju na šoli. Tako bomo imeli kmalu možnost, da bodo gojeni Glazbene šole v Kopru bolj odločilno vplivali na kulturni razvoj našega podeželja, saj bodo prvi že drugo leto lahko igrali v raznih orkestrih in bodo na vseh vzbujali spet nove amaterske ansamble, ki bodo prispevali mnogo k kulturnemu dvigu podeželja.

Učenci Glazbene šole, ki so nastopili na javni produkciji, so v razponu od 6 let, do 24. leta in so vsi napredovali tako, da so želi upravičeno in zaslужeno priznanje. Vrstili so se začetniki pri klavirju z mladimi violinisti, pa spet pianisti.

Na prvem nastopu tvegata smrt za bogatega ameriškega menažerja, ki zahteva, da nastopita brez zaščitne mreže. Toda ko je treba podpisati pogodbo, ju ni nikjer, pridele telegram: oprostite, a škoda bi se bilo ubiti po neumnosti, ko je življvenje tako lepo.

In za konec: UFUS iz Beograda pripravlja baletni film po Rističevi Ohridski legendi. Našim umetnikom želimo mnogo uspeha pri tem težavnem poskušu.

Leslie Caron sodeluje v filmu »Zgodba o treh ljubeznih«

sti, ki so pokazali uspeh pri študiju posameznih skladb. Spored je obsegal dela: Bossija, Russowa, Humberta, Rowleya, Moffa, Mozarta, Rindinga, Vanhalja, Schumannja, Griega, Clementija, Puttija, Lemojna, Čajkovskega, Thomasa in dela domačih skladateljev — Pavčića, Škerjance, Pintariča, Tajčeviča, Štolcer-Slavenskega, Ulage Logarja in Lovca: Ze če pogledamo program sam, vidimo, da je bil spored zelo pester, saj je zaslediti med posameznimi točkami skladbe iz vseh stilnih razdobjij. Posamezni razredi pa se med seboj tudi ločijo po posameznih odlikah, ki so jih prenesli profesorji na svoje učence, tako ima prof. Faventova izredne uspehe pri točni ritmični in smiselnem podajanju raznih dinamičnih sprememb. Prof. Hiti Vukosava je pri svojih učencih uspel vzgojiti jašen, pravilen pianističen ton, prof. Peršičeva pa je poskušila pri posameznih skladbi poudariti muzikalni element, kot posebnost v interpretaciji. Violinisti iz razreda prof. Logarja so pokazali smisel za točno podajanje in pravilno menjavanje posameznih leg. Učenci iz razreda prof. Parenzana pa so pokazali poseben smisel za jasno in čisto intonacijo, ki prispeva največ k jasni in čisti igri in daje violini tisto lepoto, da imaš vtiš, kot bi poslušal jokanje, pa spet veselje in druge različne vsebine res žive. Trobentist Brec iz razreda prof. Justa Boleta ni imel dobrega ustnega nastavka, zato je napravil malce mučen vtiš, pri podajanju zanj precej zahteven skladbi. Z vztrajnim študijem pa si bo tudi to hibro kmalu odpravil. Končno moramo omeniti dve pevki iz razreda prof. Ropas Zore. Tudi oni sta pokazali svoj velikanski vzpon, ki sta ga dosegli. Lep umerjen ton, precej dobra in točna ritmička in smisel za lepo kantileno sta zbrisala malce na nekaterih mestih netočno intonacijo. G. Z.

Sedma premiera koprskega gledališča

Slovensko gledališče v Kopru naš je v sredo presenetilo z novo premiero — Milana Begovića dramu v treh dejanjih »Brez tretjega«. To je že sedma premiera v letošnji sezoni, kar je za majhen ansambel koprskega gledališča vsekakor uspeh, h kateremu moramo pozdravljati v delovnem članom gledališča od srca čestitati.

»Brez tretjega« je psihološka drama, ki jo je znani hrvaški dramatik Milan Begović napisal po prvi svetovni vojni. Obravnava problem ljubomornosti, ki mori moža Marka Bariča, ko se po osmih letih vrne iz ujetništva, prepričan, da mu žene Giga med tem časom ni bila zvesta.

Da je uprizoritev, ki je pri gledalcih naletela na lep sprejem in odobravanje, tako uspešna, je pred samim zasluga tov. Majda Skrbinske, ki je to delo z velikim uspehom zrežirala, čeprav je bil to njen režišerski debut v gledališču, kakor tudi obeh glavnih igralcev Janeza Klinca in Marge Filčeve, ki sta v svoji težki vlogi vložila ves svoj trud in isti zares prav dobro odigrala.

O predstavi bomo še poročali.

Iz Ilirske Bistrike

Kulturalno življenje bi bilo lahko boljše. V začetku leta se je veliko obetalo, zdaj pa samo pevski zbor — predvsem pa mesani — pridno študira pod vodstvom tov. prof. Kirnove, le nekateri starejši pevci dopuščajo, da jih povodijo zmančaka po cele ure za vaje.

Zbor se pripravlja na samostojen koncert in priredil več nastopov ob priliki rojstnega dne maršala Tita in občinskega praznika, ki bo 4. junija.

★

V zadnjem času je Gledališče za Slovensko Primorje večkrat gostovalo v Ilirski Bistrici, in sicer s Schillerjevo »Kavarstvo in ljubezen« — Finzgarjevo »Naša krija« — Begovićovo »Brez tretjega«, za otroke »Veliko potovanje in drugimi«.

Občinstvo je vsakokrat napolnilo dvorano ter je igralce, ki so svoje vloge zelo do

BOGOMIR MAGAJNA:

Racko - razbojnik

(Nadaljevanje in konec)

Racko se je ob teh besedah spustil v glasen jok, ko pa je končno le nehal jokati, je sedel mamici v načrte in ji od kraja do konca povedal vso zgodbo o razbojniku Strahomiru. In glej, ko je nehal, je zajokala tudi mamica, objela je Racko in mu rekla: »O, ti moj mali razbojnik, ti imaš res zlato srce.«

Drugi dan je zbral Racko vse tovariše in znance na Opekarški cesti in Lijo. Določil je deset razbojnnikov, ostali so bili vitezi, Kosmatinov Tinče pa graščak, ker je bil med vsemi najbolj debel. Z loki in sulicami obroženi so odšli v Mestni log. Kosmatinov Tinče je zasedel prazno šopo, pred njo pa je na zeleni trati stala Lija.

Racko je planil z razbojniki v šupo, zvezal graščaka Tinčeta z vryjo za stebre, toda ko je zunaj zatulila Lija, je Racko hitro odvezal graščaka, planil skozi vrata h Liji, pokleknil pred njo na eno koleno in ji poljubil roko: »Prelepa princesa Leposlova, jaz sem razbojnik Strahomir in sredi te mesečine izjavljam, občudojuč vašo lepoto in žalostne oči, da ne bo nobena druga moja žena, kakor vi.«

Lija ga je pogledala od glave do pet in vzkliknila: »Racko, jaz sem mislila, da imate kosmat obraz in divje oči, pa ste tako lepi, Racko.«

»Jaz nisem Racko, sem razbojnik Strahomir,« se je razsrdil Racko.

»Razbojnik Strahomir, vzemite me s seboj!« je zaecjeljala Lija. Racko jo je zavihtel na ramo in zbežal z njo in razbojniki v temne gozdove med vrbovje proti Ljubljanci. Tam sta sedla z Lijo na breg, drugi razbojniki pa so med krikom in vikom metali kamenje v reko. Racko je držal Lijo za roko: »Veš Lija, strašno rad bi bil pravi razbojnik. Ugrabil bi te in midva bi živelna potem v sreči in blagostanju.«

»Toda končno bi ti s sulico prebodli srce, meni pa bi počilo srce od žalosti,« je začepetal Lija.

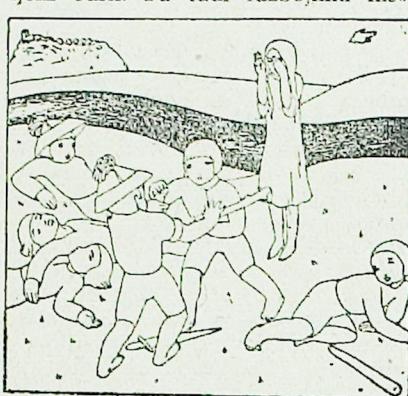
»Ah, mar mislil, da bi se jaz pustil prebosti? Premagal bi vse viteze in osvojil njihove gradove. Najlepšega bi imela midva, ostale pa bi razdelil revnim ljudem.«

Lija ga je hvaležno pogledala, toda že se je slišal divji krik vitezov. Pred njimi je drvel graščak Tinče Kosmatinov. Razbojniki so se strnili v gosto trumu. Spustili so drug proti drugim mnogo puščic — potem pa so se spoprijeli s sulicami. Vnč se je divji boj: »Udari, Racko, udari,« je kljala Lija za Rackovim hrbotom in Racko se je boril kot besen, čeprav so ležali že vsi razbojniki krog njega po tleh in je ležalo tudi mnogo vitezov vse naokrog po travi. Racko pa se je boril naprej in naprej.

Tinče Kosmatinov mu je zaklical: »Razbojnik Strahomir, ti moraš biti že mrtev. Ali smo se tako zmenili? Padi enkrat žel!«

In sопihajoč se je zakadil s sulico v Rackota, toda sulica je vendar butila Rackota pretrdo. Racko se je razsrdil. »Tinče, ti pa mislil zares.«

In kar naenkrat sta bila drug drugemu krog vratu. Zvalila sta se na tla, rvala, bunkala sta se, da se je že obema bliskalo po možganih, dobler ni končno Lija zajokala na ves glas. Takrat pa je bil Tinče Kosmatinov že premagan. Iz nosa mu je drla kri, skočil je kvišku in jo ucvrl

odobralovali dejanja svojega poglavarja: »Seveda, mi naj bi bili mrtvi, ti pa živ. Ta bi bila lepa!« so rekli in tudi odšli.

»Pa bodo potem poglavar razbojnikov, še moreš,« je potožil Racko Lijo, ko sta se vračala žalostno domov.

»Vidiš, preboden pa le nisi in tudi meni ne bo počilo srce,« je rekla Lija.

Toda nekaj je pa vseeno počilo, namreč po Rackotovi deveti deželi in to seveda s palico. Ko se je namreč vrnil Racko z Lijo domov, ni našel samo svoje mamicice, ampak tudi mamo Tinčeto Kosmatino. Mama Tinčeta Kosmatina je namreč prišla povedat, kako je Racko Tinčeta zbil. »Tinče pretaka še sedaj doma gorko kri,« je rekla in potem je padalo seveda dolgo pink ponk. Nič ni pomagalo, čeprav je Lija, opazuječ ta krizor, še bolj jokala kakor Racko sam.

Tako je Rackota za vedno minila želja, da bi bil razbojnik Strahomir in prav tako Lijo, da bi bila princesa Leposlova. Nežno je položila blazino na stol: »Zato, Racko, veš, da te ne bo bolelo, ko boš sedel,« je rekla.

ALOJZ GRADNIK:

Orlica in puta

Rekla je orlici puta:

»Saj smo pute vam enake, ne kot race tam iz mlake, ki jim veže tek plavuta; tudi me imamo kljune, da zavračamo kopune, mačka, psa in petelina. Naših kremljev je ostrina skoraj taká kakor vaša; če nam kje ni všeč več paša, nese nas drugam kreljut. Nisi dosti več od put, le da večje si postave, pa nam zreš zato čez glave.«

Odvrnila je orlica:

»Res, da si nekakšna ptica, ali vendar ta razlika je med nama in velika: gnoj le sok je vam za sline, nam pa rosa je planine, putke nosi vas perot samo čez domači plot, nas pa čez gorà orjake proti soncu nad oblake.«

Sahovski krožek pionirskega odreda »Tone Tomšič« iz Ilirske Bistric

NAŠ ŠPORTNI DAN

Mrzlo, toda veselo jutro je bilo, ko smo se pred šolo zbrali vsi pionirji in pionirke in odšli na naš prvi izlet v Vilenico. Ko smo prišli pred Vilenico, smo po dva in dva počasi hodili v jamo. V jami smo videli mnogo lepih kapnikov. Nekateri, ki so se zanimali za kapnike, so jih pobrali. Pa tudi jaz sem jih nabrala in prinesla domov za spomin. V jami smo videli tudi neko reko ponikalnico, velike kapnike in velike prepade. Pionirji drugega razreda so šli z nami le do skupine velikih kapnikov. Tam so si ogledali in odšli iz jame in tam so nas počakali. Mi pa smo šli dalje in prišli smo do izvira reke. Od tam pa smo se napotili nazaj k našim sošolcem. Ko smo prišli iz jame, nas je tovarišica učiteljica preštela, kajti bali smo se, če je kdo padel v prepade. Nato smo se odpotili in se poigrali, nakar smo veselo odšli domov. Naš športni dan je bil zelo lep.

Napisala STOPAR SILVA
uč. 5. razr. osn. šole, iz LOKVE

ZDRAVJE JE ZLATO

Bilo je v avgustu leta 1951. Bil sem tako bolan, da so me peljali v bolničko v Idrijo, že naslednji dan pa na kliniko v Ljubljano. Bil sem že tako slab, da sem s težavo govoril, jesti pa sploh nisem mogel sam. Prvi deset dni je bilo zelo hudo. Potem sem si že toliko opomogel, da sem lahko govoril in si krajšal čas s knjigami. Zdravje se mi je počasi vračalo in po dveh mesecih sem že lahko hodil brez tuje pomoči.

V tistih dneh sem našel prijatelja, s katerim sva bila vedno skupaj. Dopolne sva se igrala, popoldne pa sva šla na vrt, kjer sva se sprehabala med pisanimi gredicami in krimila golobčke. Včasih sva napravila kaj takega, česar ne bi smela. Na

Pionirjem iz PRESTRANKA sem zadnjič obljudil odgovore na vsa njihova pisma. Torej začnimo po vrsti: LOGAR ALBIN pravi, da piše drugi. Postavil mi je dve uganki, ki sem ju takole rešil: prva je današnji dan, druga pa zvon. Če nisem uganil, pa mi piši. ŠERNAC ALOJZ PA piše prvič. Kakor vidiš, si pri prodaji zelo priden in upam, da boš tudi ostal. Zelo rad se uči, pa tudi bere naš kotiček, tako piše ČERMELJ IVAN. S sestro Mileno se bosta že pogovorila, saj ni treba, da ji prevzameš pri predaji njene odjemalce, ampak poišči si svoje. Toda prijatelja bova tudi takto, to imaš popolnoma prav. Zoper se je oglašila tudi PALIK MARJETKA in mi zaupala neko skrivnost. Če me pripelje pot v Prestranek, vas gotovo obiščem. V šolo hodi zelo rada, pravi TURK JOŽICA, in vsako jutro vidi v njej kaj novega: zajčke, veverice in druge živali. Tvojo povest o Jakcu bom objavil in dodal še tisto, kar si napisala danes. Obljubljeni spis tudi pričakujem! Iz Matenje vasi je doma ČERNAC DARINKA, ki bi mi rada poslala šopek rož, pa je žal pismo premajhno. Dobljene nagrade in novega tekmovanja se je zelo razveselil BIRSA BORO. Piše, da je pri njih močno deževalo in ribnik je zato zelo narasel. Tako, zdaj so bili vsi na vrsti! Upam pa, da mi bo poštar kmalu primesil spet debele kuverta iz Prestraneka.

Novo znanico pa smo dobili v CERKNICI. To je ILERŠIĆ VERA, uč. 2. razr. osn. šole. Poslala je spis »Moj dom«, ki ga bom objavil posebej. Dolgo pravljico nam je poslal KRIŽMAN FRANC iz ILIRSKE BISTRICE. Naslov ji je »Zlato jezero« in nekaj podobnega sem že nekje bral. Močno tudi ti Franci? Toda vseeno bova ostala prijatelja in tudi pravljico bom objavil, ker si se tako potrudil, da jo napšeš.

Naš znanec iz VELIKEGA VRHA pri Novi vasi nad Rakometom, UZELAC VASO, je segel s svojo zgodbo v rimsko mitologijo. Zdi se mi, da je zgodba preveč preprosta obnova in snov tudi ni za naš kotiček najprimernejša. Veselilo mi bo, če bo napisal kaj bolj domačega.

Naša znanca LILJIA DRAGUŠKA iz Postojne nam je poslala le-

Prva pokrajinska konferenca in njena desetletnica

Bilo je v noči med 1. in 2. februarjem 1944. Okrog vogalov je zavijala in tulila svojo pesem močna burja. Protiv vasi so se pomikale prve sence. To so bile delegatke, ki so jih spremljale oborožene partizanske skupine na prvo pokrajinsko konferenco žena Slovenskega Primorja. Zgodaj zjutraj so bili že vsi zbrani. Konferenco so otvorili z góvorom, nato pa so sledile igre in ples. Med konferenco so bile postavljene po bližnji okolici močne partizanske patrule. Po končani konferenci so imele delegatke skupno kosilo. Delegatki so začeli odhajati že zgodaj zjutraj z veselimi načrti. Pomneni so se o vsem, kar so mislili in čutili. Ko so pozneje prišli Nemci, so moralni razočaranji zapustiti prazno vas: delegati in partizani so bili že v varnih gozdovih.

Letos 6. junija bomo praznovali desetletnico te konference. Za našo

majhno vasico bo to velik praznik. Vsi se bomo potrudili, da bomo vas čim lepše očistili, uredili in okrasili hiše, vse bo imelo prazničen videz, živahnodelujoči tudi razni pripravljalni odbori, ki skrbijo, da bo dovolj hrane in pičače. Obratovalo bo deset gostil, več paviljonov, kjer bodo prodajali hrano, po končani slavnosti pa bodo oživila pripravljena plesišča.

Proslave se bodo udeležile vse delegatke, ki so bile že leta 1944 na Stjaku. Seveda tiste, ki so žive, kajti mnoge so darovali svoja življenja za našo svobodo. Delegatke bodo prišle že 5. junija, takrat bo že prva svečana akademija v počastitve njihovega prihoda. Glavne svečanosti pa bodo 6. junija, slišali bomo govore naših zasluznih žena, v kulturnem delu sporedno bodo sodelovali člani Gledališča za Slovensko Primorje, igralska skupina IX. korpusa in godba LM iz Ljubljane. Na prostem bodo predvajali slovenski film »Vesna«. Nastopili bodo tudi pevski zbori sezanskega in goriškega okraja. Po proslavi bo prosta zabava.

Napisala FUNA MARIJA,
ŠTJAK pri Stanjelu

kamnom, za tiste, ki jih objavijo stric Miha pa je treba malo nagnati možgane. Upam, da se boš še kaj oglasila, zdaj, ko se ne boš več požrešnega koša.

VOVK IVANKA iz PODNANOŠA do zdaj še ni pisala. Doma je iz vasice, ki se imenuje Grže. Imajo precej kamnja, pa tudi nekaj lepih nijav, tako piše mala Ivanka. Pošilja nam prav lepe pozdrave.

Prav razveselilo me je pismo iz PLANINE pri Raketu. Piše ga PIVK MARICA, uč. 4. razr. Pravi, da je tekla skozi Planino Titova štafeta, in sicer iz Kopra in iz Črnomlja, preko Postojne in Rakete. Tudi naša Marica je tekla v štafeti in dobila štafetno palico iz Črnomlja. Posebno sem zadovoljen, da imate z darilom, ki sem vam ga poslal, toliko veselja. Še veliko sreča pri sestavljanju!

SAJN LUČKA iz NOVOKRAČIN pri Ježanah je poslala nekaj križank. Prav gotovo bom katero objavil, lučka Lučka, upam pa, da boš drugič tudi kaj pisala. Priložila je tudi lepo risbico, ki jo boste prav gotovo vsi videli. Še nekaj iz Novokračin! SURINA SANDA je poslala številčni kvadrat. KALCIČ MARIJA pa opis o domači vasi.

Ker rad prebira naš kotiček, ki mu je zelo všeč, je POŽAR ZLATAN iz SLAVINE skenil, da postane naš malo dopisnik. Samo od tebe, ljubi Zlatan, je pa odvisno, ali boš prišel taboret na morje!

IZ VELIKEGA UBELJSKEGA piše v imenu 4. razreda PUC ANA. Veseli so kovinske sestavljalke in sestavili so že najraznovrstnejše reči. Ane še piše, da bodo šli kmalu na šolski izlet in da zelo radi prebirajo pravljice in pripovedke v našem kotičku.

Čarobna lika

I Vodoravno in navpično: 1) slovenski pisatelj, 2) zemeljski plin, 3) človeška nosečina (množina), 4) mesto v Dalmaciji.

II Vodoravno in navpično: 1) dodajajo ga jeklu, 2) domača žival, 3) kis, 4) najblizičji sorodnik.

1	2	3	4
2			
3			
4			

Sestavil MEDICA FRANC, iz nižje gimn. na PIVKI

RESITVE UGANKI IN PREJSNJE STEVILKE

KRIŽANKA — Vodoravno: 1) statina, 7) leden, 8) oder, 9) ja, 10) kum, 11) ar, 13) Kina, 14) nikotin, 16) Matej.

Navpično: 1) Sloven, 2) led, 3) Aden, 4) ter, 5) lu, 6) ataman, 9) junij, 10) kite, 12) Rim, 13) kot, 15) ka.

LEŠNIKI: gozdna žaga, plug, lešnik, sonce.

Lahkomiselnji otrok

Lahkomiselnji otrok maredi matere in svojim učiteljem velike skrbi. Nepazljiv je in ne uboga, tako da se večkrat zdi, da nič ne pomaga: ne dober svet, niti strog opomin ali celo kazen. Ne paži na svojo obleko, niti na igračke ali knjige — vse to uničuje brez občutka odgovornosti, če pa kdaj dobil kot darilo denar, je gotovo, da ga bo izgubil ali zapravil za neumnosti. Otrok ne pozna vrednosti predmetov — pravzaprav je to mali razispinež, seveda v mejah svojih možnosti. Mati je v skrbih in ne ve, kako bi sproti priborila tisto, kar otrok lahkomiselnino uničuje. Če se vrne z igranja, je njegova obleka raztrgana in zamazana, čevljiv pošvedrani in igračke raztrgne. Iz šole pride s poškodovanimi knjigami, svinčnike in peresa je izgubil, zvezek je nekje pozabil. Toda ta otrok v srcu ni slab, samo lahkomiseln je in živahan, ponavadi veliko bolj živahan in nemiren od svojih vrstnikov. Navadno se niti ne zaveda koliko skrbi in stroškov dela svojim staršem.

Proti otrokovemu lahkomiselnosti ni dovolj, da se borimo samo s kaznovanjem. Ravno vpitje in psovke ne bodo dosegle cilja. Mati mora poučiti otroka o vrednosti denarja in stvari. Ni dobro, da nekatere materje ne saznanijo svojih otrok z resnostjo življenja, ker so prepričane, da je otrok še premajhen, da bi spoznal stvarnost okrog sebe. Nапротив, mati naj otroku pove, da je treba z delom in trudom zaslužiti vsakdanji kruh in vse tisto, kar rabimo za življenje. Naj mati ne skriva pred otrokom, kako skrbno mora paziti na vsaj dinar zaslužka, da bi zadostoval za vse potrebe družine. Tako bo otrok videl, da morajo starši delati in varčevati, pa tudi večkrat se odpovedati temu ali onemu, da lahko kupijo tisto, kar rabi ali bi rad imel otrok. Tako se bodo naučili razumeti in spoštovati delo. To ne pomeni, da je treba iti tako daleč, da ustvarimo pri otroku prezgodnjino resnost ali da razvijamo v njem škodljivo preveliko natančnost ali celo skopost. Če otrok lahko dobri doma vse, kar potrebuje in vse kar mu je prijetno,

tem bolje, toda zna naj ceniti skrb in darila, ki jih dobri. Seveda si bo poškodoval obleko, zgodilo se bo, da bo kaj izgubil ali drugače uničil, toda to ne bo več redni pojav, temveč slučaj, ki ga bo otrok občival in bo skrbel, da se ne ponovi več. Zavedati se moramo, da lahkomiselnost ni, če se zgodi nehote in včasih, temveč je lahkomiselnost isto, kar se ponavlja brez občutka krvide. To so napake, ki jih moramo čimprej popraviti. In to morajo popravljati tudi tiste matere, ki morda nimajo občutljive materialne izgube zaradi otrokove malomarnosti. Vsak človek mora biti pazljiv in mora poznati red in če se tega ne nauči kot otrok, bo gotovo občival kot odrasel človek.

Dober nasvet je zlata vreden

Gotovo veste iz izkušnje, da kovinski predmeti čez nekaj časa izgube svoj lepi sjaj in potemne. Deloma to preprečujemo z neprestanim čiščenjem. Vendar je to delo zamudno in včasih tudi zaradi okrasnih začevjev in robov nemogoče. Pomagamo si takole: predmete najprej temeljito očistimo prahu in vse nesnage, nato pa jih zdrgnemo z zmesjo enakih delov vinske kislino in kolidijo. Pri tem pazimo, da povsod nanesemo enako tenko plast te tekočine. Tako ohrani kovinski predmet svoj blešč več let.

★

Na kaj moramo paziti pri tintnih svinčnikih? Predvsem na to, da jih ne dobe v roke otroci. Stržen tintnega svinčnika je zelo strupen. Ako pade tudi najmanjši delček tega stržena v odprt roanicu, ali če se otrok s konico zabode, lahko pride do nevarnega zastrupljenja. Ranjeno mesto seogni in ga je treba včasih zelo dolgo zdraviti.

★

Kako prepoznamo kakovost neke tkanine? Največkrat tako, da izvlečemo iz blaga nekaj nit in jih zažgemo. Umetna svila, platno in bombaž pri tem zadiše po zažganem papirju, prava svila in volna pa po osmogenem lasu.

Razlika med čisto in umetno svilo je tudi v tem, da se pri gorenju čista svilena nit zvija, hitro gori in daje svetlosiv pepel, medtem ko umetna svila počasi tli in pušča za seboj razmeroma malo pepela temnosive barve. Če zgnemo pepel čiste svile, se spremeni v prah, kar se pri umetni svili ne zgoditi.

Tudi volno razlikujemo od bombaža po tem, da ogenj po niti, ki je mešana z bombažem, hitro plane, medtem ko gori čista volna zelo počasi in širi neprijetni vonj po osmogeni roževini.

Ali je tkanina platenata ali bombažna? Položimo nanjo močno moker

Poletna bluza s preprosto in lepo kombinacijo črt. Rokavi so všiti, kar je baje zadnja moda.

prst. Če se mokrota hitro prebije, je pred nami platno, v obratnem primeru pa bombaž.

★

Prav tako si lahko sami naredimo zelo močno, v vodi neraztoplivo lepilo. Zanj uporabimo fotografiske filme, ki jim v topli vodi izmijemo sloj soli. Očiščene filme nato raztopimo v acettonu in lepilo je pripravljeno.

★

Kaj moramo vedeti pri vsakdanji uporabi električne? Predvsem to, da se je le nevarno dotikati električnih naprov z mokrimi rokami. Zaradi tega se je pripetilo že dosti hudo, celo smrtnih nesreč. Voda je namreč dober prevodnik električne, in po nesrečnem naključju se lahko klub izolaciji vzpostavi stik med vodom in roko. Tako šine električna energija skozi človeka v zemljo.

Ali veste?

Koliko časa porabite za pranje posode?

Neka angleška statistika pravi, da porabi gospodinja 14% svojega delovnega časa za pranje posode. Gospodinja, ki sama opravlja vse hišna dela, opere v svojem življenu okrog 5 ton porcelana.

Kdo je nosil prve svilene nogavice? Angleška kraljica Elizabeta I. Vsak par je nosila 14 dni, potem pa ga je zavrgla.

Kako na Poljskem gospodinje vojaško vragajo?

Gospodinja ostane doma, k njej pa prihaja inštruktorka in jo poučuje o teoretskih in praktičnih vprašanjih vojaške obrambe. Dvakrat tedensko prinese puško, revolvorje in ročne bombe, trikrat tedensko pa mora gospodinja v »klub za obrambo domovine«, kjer izpolnila svoje znanje.

Veliko zanimanje za proslavo na Štjaku

co in Štjakom prvi partizanski logor na Primorskem. Prvi komandant partizanske čete je bil Ervin Dougan Janez. Dne 22. maja 1943 je bila huda bitka med fašisti, ki so predstavljali elito Krasa, in kraško četo. Partizani so uničili cel kamion fašistov. Za represijo so potem fašisti požgali vasi Ravne in Selo in ustreli 13 talcev. Prva večja partizanska akcija je bila v marcu 1943 v Raši pod Štjakom. Že januarja 1943 so pri Štjanetu partizani zaplenili prvo strojnico na Primorskem. Na Štraju so bile včasih kar tri komande mesta in še več drugih vojaških in civilnih oblasti.

NE POZABITE NA NAS!

Dan za dan z veseljem pričakujemo otvoritev nove tovarne na Kozini. Zvedeli smo, da bo v začetku zaposlenih nekaj nad 100 oseb, po večini bodo to vojne sirote.

Prav gotovo nas bo nekaj tudi takih, ki nismo v povojnih letih imeli prilike nadaljevati s šolanjem.

Krivda temu je bilo težko socialno stanje v družini, zlasti pa delo, ki smo ga morale opravljati namesto naših domačih, ki so darovali svoja življjenja za boljšo bodočnost nasi vseh.

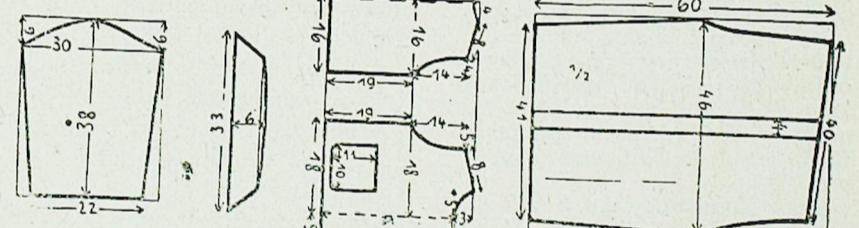
Ker pričakujemo skorajšnjo zaposlitev, upamo, da boste poskrbeli tudi za naš kulturni napredek — za naše izobraževanje, ki ga nekatere nismo bile deležne zaradi navedenih vzrokov. Zato ne bi bilo odveč, če bi že sedaj začeli razmišljati o bodoči večerni gimnaziji na Kozini, ki bi jo delavke po končani službi prav rade obiskovale.

L. R.

CRTASTA PIŽAMA ZA TRILETNEGA OTROKA

Blago izberete primerno letnemu času, flanelo ali tiskanino. Jopica se zapenja s štirimi gumbi, in sicer za deklico od desne proti levi in za dečke od leve proti desnici. Pazite na kombinacijo črt, ki jo lepo vidi na naši sliki. Hlače imajo pri strani ozek pas vodoravno črtastega blaga, prav tako so vodoravne crte na ovratniku, manšeta in žepnih robovih. V pasu hlač je elastična — in veliko sreče pri šivanju! Pred rezanjem blaga, krov pomerite!

tega je ni vprašal mladi zdravnik, v kakšnem odnosu je s svojim sostanovalcem, ki je tistega usodnega večera tako skrivnostno izginil.
V resnici je zdravnik premagal v sebi sebičnega moškega in omejil se je le na eno skrb, da vrne lepi španski pevki — kakor je mislil o njej ves Sydney — zdravje in njeno očarljivo lepoto.

Soba lepe bolnice je bila vedno polna najpestrejšega ejetja. Pošiljali so ji ga njeni občudovalci iz »Nočne zvezde«. Končno je okrevala in nekega sončnega poznojenskega popoldneva jo je dr. Bloomsteed odpeljal s svojim avtom do njenega bungalova. Da bi lahko nemoteno počivala ter se telesno in duševno pripravila za ponovno nastopanje v »Nočne zvezde« — njen lastnik je najmanj dvakrat na dan po telefonu spraševal neurološki oddelek o zdravstvenem stanju pevke, ki je čez noč osvojila ves sydneyski moški svet in vzbudila nevočljivost in ljubosumje pri nežnem spolu — ji je dr. Bloomsteed začasno odstopil svojo gospodinjo, sam pa se je hranil v nekem klubu v Cityu.

Miru pred zunanjim svetom pa Dolores v svojem bungalowu skoraj ne bi našla, čeprav so ji zdravniki predpisali še več tednov popolnega mirovanja. Komaj so njeni občudovalci zvedeli, da je zapustila bolnico, kamor niso imeli prostora, so se od jutra do večera ustavljale pred bungalowom elegantne limuzine in njena »izposojena« gospodinja je ves dan odpiralna in zapirala vežna vrata. Zvonec je dr. Bloomsteed že prvi dan odstranil, da ne bi neprestano zvonjenje Dolores vznemirjalo.

Nihče od občudovalcev pa ni imel sreče, da bi videl lepo pevko. V predstoječi je sprejela slehernega izmed njih strogog gospodinj, ki je izjavila, da je pevka odpotovala na okrevanje. Dolgiči obrazov so se vračali občudovalci v središče mesta. Mnogi med njimi temu izgovoru niso verjeli in so naslednje dne znova poizkusili srečo, misleč, da gre le za pevko in muhavost. Razen njeni gospodinje pa kljub temu niso videli nikogar.

najzvestejši občudovalci »Nočne zvezde«, odkar je v njej nastopala Dolores, se ne bi prav nič zmotil. Dr. Irving Bloomsteed je prav zato tudi najprej opazil hiranje lepe pevke, zadnji večer pa so mu njegove ostre zdravniške oči povedale, da sliši pevko v posteljo, ne pa pod reflektorje nočnega zabavica v sydneyškem Cityju. Tudi ko je zvedel, da je pevka živila v bungalowu skupno z neznanim mladim moškim, se niso njegovi občutki prav nič spremenili: zanj je bila Dolores najlepša ženska, kar jih je v svojem življenu srečal.

Svojih skrivnih čustev pa ni dr. Bloomsteed izdal niti s pogledom, še manj pa z besedo. V nasprotiu temu bi njegov obisk pri lepi bolnici verjetno prenehali, kajti

Dolores je z vsem srečem ljubila svojega rešitelja iz singapurskega »Morskega vraka« in bila je za njegovo usodo v velikih skrbeh, ki jih je lajšal samo dr. Bloomsteed. Niti

-26-

ZADEVA

BOJAN SINKO

Ce je bil dr. Bloomsteed tako dober zdravnik kot tolažnik, potem mu v Sydneju prav gotovo ni bilo enakega. K Dolores je prihajal navadno eno uro po kosilu in ostal je ob njeni postelji do popoldanskega zdravnika.

Ko je odnesla usmiljenko iz bolniške sobe ostanke jedi in jedilni pribor, je uprla Dolores svoje kakor oglje črne oči v belo pleskana vrata in ni jih umaknila vse dolej, dokler se niso odprla. Vedela je namreč, da ne bo vstopil do zdravnškega pregleda nihče drugi kot dr. Bloomsteed, razen če bi pozvonila usmiljenki.

Dolores je prvič vstala. Dr. Bloomsteed jo je peljal v senco vrta in z veseljem opazoval, kako se ji zopet vrača kri v prej tako bleda lica. Njegove tolažilne besede so jih vlivale novega poguma in krepile njene moči — skratka, bile so kakor balzam za njeni nesrečno srečo.

Ce bi Ivan v svoji temni ječi vedel, da je Dolores na poti okrevanja v varnem okrilju sydneyške bolnice, bi se večjim veseljem mislil na ponovni beg iz moskovskih kremljev. Vprašanje pa je, s kakšnimi občutki bi sprejel vest, da prebije Dolores dnevno dolge ure v družbi mladega in prikupnega zdravnika dr. Irwinga Bloomsteeda.

Bilo bi napak trdit, da dr. Bloomsteed ni spadal med občudovalce lepe pevke, saj je noč za nočjo preselil v »Nočni zvezdi« in se predajal omami njenega kakor žamet božajočega glasu in resnobnega, a nepozabnega pogleda njenih črnih oči. Kdor bi trdil, da je postal mladi zdravnik

Sežani

Vse kaže, da se letos ne bomo mogli pritoževati čez kraško sušo. Pač pa se pritožujemo že sedaj nad čezmerno količino padavin, kar utegne imeti prav tako težke posledice kakor suša. Kmetje povedo, da so posevi na polju in vrtovih resno ogroženi. Krompir sicer divje raste, a njegovi gomolji pod zemljo postajajo črni in pričenjajo gniti. Nič bolje ne bo z žitom. Sadje pa, količor ga bo ostalo na drevo, bo zanikno in malo vredno. Trte se loteva peronospora, ki jo skušajo vinogradniki zatirati s škropljencem. Pa ne bo prida-zaleglo, ker škropilno sredstvo sproti spira dež.

Posledice neprestanega deževja se kažejo tudi v naši gradbeni dejavnosti. konec maja smo, pa še ni nikjer opaziti kake gradbene razgibanosti. V Sežani prežijo zidari na kratkotrajne razvedritev, da bi končali nadzidavo nad kavarno »Sportski«, kjer bosta urejeni dve družinski stanovanji. Istočasno bi radi pohiteli z ureditvijo nove vile podjetja »Jadran«, kjer bosta prav tako dobili dve družini kulturno bivališče. Edino bivša krojaška delavnica na volgalu sejmiške in Vrhoveljske cestečaka z dvema adaptiranimi stanovanjima na stanovalce. Ako bi vreme dopuščalo, bi bili ob tem času prav gotovo že izkopani temelji za novo zgradbo Narodne banke in gimnazije. Nadaljevali bi tudi s pričetom gradnjo induške hale za tovarno pletenje. Gre se, da bi letos morali pričeti tako k gradnji nove klavnice. Na dvorišču zdravniške ambulante postavljajo manjšo zgradbo, v kateri bo začasno sprejemališče bolnikov, ki bodo odtod odhajali v bolnice. Prostora bo za dvajset bolniških postelj.

Planinsko in Turistično društvo se še nista prebudili iz zimskega spanja. Kulturna boločina Sežana pa je vse-kakor DPD »Svoboda«. Pravijo, da kratko malo ne gre. Na sestankih in zborovanjih se samo ugotavlja, da »Svoboda« ne dela in da ne izpoljuje svojega kulturnega poslanstva. Ostaja pa le pri teh ugotovitvah. Za-enkrat rešuje »situacijo« ob proslavah zgodovinskih obletnic in podobnih priložnostih samo mladinsko te-lovadno društvo »Partizan« ter začetniški gimnazijski pevski zbor. Domä-

Praznik koprskih pionirjev

Lep sončen dan je dvignil tudi koprsko mladino, da je praznovala svoj pionirski praznik na prostem. Pionirji obeh narodnosti so napravili izlet v Ankaran. Tam so izvedli kratek spored. Živiljenjepis maršala Tita je podal v slovenščini tovariš Mayer, v italijansčini pa tovarišica Pocuča, nato je bila pionirska zaobljuba. Sledile so recitacije in pesmi.

Tudi učiteljišče je poživilo pionirski program s svojim pevskim zborom.

Izlet je lepo uspel. Med pionirji ni bilo nobene nesreče, česar so se nekatere mamice zelo bale.

Pionirski praznik se je zaključil s kinopredstavo, ki jo je priredilo podjetje za razdeljevanje filmov. Bila je brezplačna in mladini prizemna.

Priznanje je treba dati koprskemu luškemu zastopstvu ter ostalim, ki so se potrudili, da bi čim lepše uspel praznik naših najmlajših. V imenu pionirjev vsem iskrena hvala.

L. J.

Herpelje

Kub deževnemu vremenu se je zbrala v nedeljo, 23. maja ob 10. uri šolska mladina občine Herpelje, da proslavi svoj fizični dan, na katerega se je že dolgo pripravljala. Ni se ustrašila slabega vremena, ker je vedela, da bo nastopila ta dan s prostimi in drugimi vajami v počastitev rojstnega dne tov. maršala Tita. Vse vaje so lepo izvedli. Ob tej priliki so se tudi slikali. K še lepšemu uspehu prireditev je priznog pionir Ivanovič Emil, ki je prav lepo izvajal na harmoniku partizanske pesmi. Veselo je odhajala mladina na svoje domove. Nekatere izmed vaj tega nastopa bo mladina izvajala tudi ob prilik občinske proslave v Beki, 30. maja 1954.

čih odrskih prireditev že davno ni bilo. Mladinska predstava, ki je že več mesecov pripravljajo in ki je bila navovedana za sklep šolskega leta, je zopet preložena na začetek bodočega šolskega leta. V kratkem bodo naši malčki morda gledali v Sežani prvo domačo lutkovno igro, ki pa jo tudi odlašajo iz tedna v teden. Dva sta glavna vzroka, da se v Sežani kulturna dejavnost ne more plodno razviti: pomanjkanje prostora in ljudi, ki bi imeli dovolj razumevanja za ljudsko prosveto. Skupina takih, ki bi bili pripravljeni pomagati in sodelovati, je obremenjena z najrazličnejšimi zadolžitvami in funkcijami v političnih in ostalih organizacijah. Vedno in, povsod isti

ljudje, ki pa pri najboljši volji ne zmorcejo vsega. In vendar imamo v Sežani lepo število pevecv in igralcev obojega spola. Sindikati in ostale organizacije bi se morale z vprašanjem prosvetnega dela intenzivno baviti. V Sežani bi lahko imeli vsaj eno odrsko uprizoritev in po en pevski koncert na mesec, kar bi poleg predavanj na ljudski univerzi gotovo v znatni meri pripomoglo k kulturnemu dvigu kraške metropole.

Pred meseci ustanovljeno »Društvo ekonomistov« bo te dni priredilo zanimivo predavanje, na katerem bo predsednik društva poročal o problemih, o katerih so v preteklih dneh razpravljali jugoslovanski ekonomisti v Piranu. J.

Zadnje priprave za mladinski festival na Tolminskem

Ze po vseh občinah so se vrstile generalke fizičnih in pevskih točk za nastop v Tolminu 29. in 30. maja. V nedeljo bo nastopilo 2098 fizičnih in pevskih točk. To je mladine in pionirjev. Med temi bo sodelovalo tudi 200 mladincev iz vojske tolminškega garnizona.

Razen tega bodo nastopali tudi s pevskimi točkami. Pridno vadi 6 mladinskih pevskih zborov, v katerih sodeluje preko 500 mladincev in to v Bovcu, Tolminu, Idriji, Slapu, Otarju, Mostu na Soči, Črnom, Vrsnem, Kobaridu, Livku. Najboljši pevski zbor je v Kobaridu. Nastopili bodo tudi mešani mladinski pevski zbori, v katerih je 250 članov mladine. Ločeno bo nastopil zbor pevskih glasbenih šole iz Tolmina — 105 mladincev in pionirjev. Igrala bo godba iz Idrije, v kateri sodeluje 36 mladincev. Vsega skupaj bo nastopilo preko 300 mladincev. K organizaciji in aktivizaciji mladine je precej pripomogla organizacija SZ. Medtem pa SZ v Črnom ni čutila potrebe, da bi podprtla mladinski festival, kljub temu, da se je tam mladina vadila in se pripravljala za festival. To si ceri in namerno, vendar pa se je tamkajšnji odbor SZ premalo brigal in nudil pomoč. Vsa pohvala pa gre upravniku avtopodjetja Tolmin in celotnemu podjetju, ker razumejo potrebe mladine in so pripravljeni čim več narediti za mladinsko organizacijo. V Tolminu in okolici se je sleherna družina obvezala, da bo vzela pod streho nekaj mladincev.

Na tolminski festival se pripravljajo tudi gledalci, ne samo nastopajoči. Predvideno je okrog 10 do 15 tisoč gledalcev.

Občinski komite mladine Jelšane se je sestal

Minulo nedeljo dne 23. maja 1954 smo se zbrali člani mladinskega novozvoljenega Komiteeta, iz okoliških vasi na svojo prvo sejo.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

V skupini oceni so zmagali vipavski gasilci, drugi so bili gasilci iz Godoviča, tretji pa gasilci iz Podnanosa.

Klub temu, da je dej oviral tekmovalce, ki je bilo na trgu pred zadržnim domom, je bilo prisotnih precej gledalcev, ki so z zanimanjem sledili tekmovalcem.

Sektorsko tekmovalje v Vipavi je pokazalo, da so prostovoljna gasilska društva Zgornje Vipavske doline že dobro izvedbana in da lahko v sili takoj priskočijo na pomoč.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

V skupini oceni so zmagali vipavski gasilci, drugi so bili gasilci iz Godoviča, tretji pa gasilci iz Podnanosa.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

Pri izvedbi šolskega trodelnega načrta so ponovno zmagali gasilci iz Vipave, ki so nabrali 48 točk, drugi so bili gasilci iz Godoviča z 8 točkami, tretji pa gasilci iz Podnanosa s 7 točkami.

TELESNA-VZGOJA

Vižintin zmagal pred Picigo v Mariboru in postal prvak Slovenije za leto 1954

KRAJNIK NA DRUGEM MESTU

Preteklo nedeljo, kot smo že počali, je bilo v Mariboru republiško cestno kolesarsko prvenstvo Slovenije na lepi asfaltirani cesti, ki pelje od Maribora do Celja.

Najboljši kolesarji vseh klubov Slovenije, seniorji in juniorji, so se nekaj ur borili za tisti naslov, ki je za kolesarja najdražji — za naslov republiškega prvaka.

Med favoriti je bil tudi letos koprski klub Proleter, ki je pa sodeloval samo v borbi za tri naslove, posledinsko za juniorje in seniorje ter moštveno za juniorje, medtem ko za moštveni plasman med seniorji ni prišel v poštov zaradi nenadnega obolenja treh kolesarjev, in sicer Dellasante, Bonina in Lonzariča. Kljub temu se je pa edini koprski senior Brajnik odločno odrezal. Najhitrejši je bil Vidal, za njim pa Brajnik, nato Perne, zadnji pa Podmilščak. Vsi ostali so prišli na cilj šele dobro minuto za prvimi. V ekipnem plasmanu je proti vsakemu pričakovanju zmagalo moštvo mariborskega Branika pred ljubljanskim Odredom.

Zapomivejša in borbenejša, vsaj v drugem delu, je bila dirka juniorjev, na kateri sta vozili dve koprski moštvi z osmimi kolesarji: Piciga, Miklavčič in Vižintin, najboljši med Koprčani, niso bili enako razpoloženi. Miklavčič in Piciga namreč sta startala v dokaj slabih fizičnih kondicijih zaradi želodčnih krčev. Po kakih petdesetih kilometrih so pa tudi ti izginili, tako da sta se lahko enakopravno borila z drugimi nevarnimi nasprotniki iz

Ali bo Aurora zmagala v Slovenskem prvenstvu?

Samo še dve kolci nas ločita od zaključka nogometnega prvenstva Slovenije v zahodni ligi, ne da bi bil položaj na čelu lestvice že jasen. Največ šans za osvojitev prvega mesta ima sicer koprska Aurora, ki je v nedeljo na lastnem igrišču premagala najresnejšega nasprotnika, goriškega Železničarja, toda žoga je, kakor pravijo, okrogla, in se do konca ne more izreči zadnje besede. Edina nasprotnika, ki jo morata še nadlegovati, toda samo v primeru njenega poraza, sta Piran in Slovan, ki sta v lestvici le točko za njo. Obe moštvi se bosta srečali v nedeljo na ljubljanskem igrišču, kar bo pomenilo izpad vsaj enega če ne ceh v primeru neodločenega rezultata iz zaključne borbe v zadnjem kolu. Za nedeljsko tekmo je težko delati prognozo, kajti obe moštvi nista v najboljši kondiciji. To sta dokazala na nedeljskih tekma. Piran, čeprav je igral pred domačo publiko, je le s težavo premagal borbene krimovce zaradi utrujenosti, ki je že znatno zajela skoraj vse njegove igralce. Slovan se je še slabše odrezal v Novi Gorici proti povprečnemu Braniku, kjer ni mogel odnesti več kot neodločnega rezultata, in se tistega bolj po zaslugu neuchinkovitosti goriških napadalcev kot po svoji.

Bolje je sicer, da počakamo nedeljsko kolo, pa bomo videli, kakšen bo zaključek.

Nedeljski rezultati so bili sledenči: v Koperu: Aurora — Železničar 3:2, v Sv. Luciji: Piran — Krim 3:1, v Novi Gorici: Branik — Slovan 1:1, v Postojni: Postojna — Jesenice 3:0 p. f., v Ljubljani: Odred B — Domžale 4:3.

Lestvica: Aurora 19 točk, Piran in Slovan 18, Postojna 17, Železničar 16, Krim 15, Branik 14, Jesenice 7, Domžale 4.

Uredniški odbor — Odgovorni urednik Milko Stolfa — Tiskarska »Jadrana« — Vsi v Koperu. Naslov uredništva in uprave: Koper, Santorjeva ulica št. 26, telefon 170, poštni predel 2.

Letna naročnina 500.— din, polletna 250.— din, četrteletna 130.—

OKRAJNI ŠAHOVSKI TURNIR V KOPRU

Se je zaključil v sredo večer. Na Turnirju je sodelovalo deset najboljših igralcev iz šahovskih društev v okraju.

Prvo mesto je zasedel Zorman Ivan iz Kopra z 8 točkami. Drugi je Šaranovič Dragiša iz Postojne, 6 $\frac{1}{2}$ točke; 3. Petrič (Koper) 5 $\frac{1}{2}$; 4. Šebolj Nikola (Koper); 5 $\frac{1}{2}$; 5. Bajraktarević (Koper) 4 $\frac{1}{2}$; Srdič (Koper) 4 $\frac{1}{2}$; Hilec 4; Gregorič Milan (Dekani) 3 $\frac{1}{2}$; Kocjančič Marjan (Šmarje) 2; Praček Zvonko (Sečovlje) 1.

V. M.

STIL IN STRUNJAN FINALISTA ZA TITOVO POKAL

V nedeljo so igrali v Šmarjah še zadnjino izločilno tekmo za Titov pokal. Srečali sta se enajstorični Strunjana in domačega Branika. Gostje so bili v veliki premoči in so zasluženo zmagali.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Koprski mladinci bodo teden dni počivali, nato bodo pa startali na etapni mladinski dirki po Istri, ki jo letos organizira Proleter na pragi Koper—Reka—Pula—Koper.

Za dirko se pričakuje močna udeležba iz vseh naših republik. Svoje kolesarje je prijavil tudi avstrijski kolesarski klub Union iz Dunaja. Dirka se bo začela 3. in se zaključila 7. junija v Kopru.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.

Strunjana bo tako poleg že kvalificiranega moštva Stila sodeloval v finalnem tekmovanju za Titov pokal proti enajstoricam iz republike.